

JAUNIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMO SAVIVALDYBĖSE KOKYBĖS VERTINIMAS

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VERTINIMO ATASKAITA

2012 m.

Vilnius

TURINYS

ĮVADAS	3
VERTINIMO INDIKATORIŲ APRAŠYMAS	4
VERTINIMO SKALĖ	4
VERTINIMO PROCESAS IR PROCEDŪROS.....	5
VERTINIMO RIBOTUMAI.....	6
VERTINTOJŲ GRUPĖ	6
VERTINIMO REZULTATŲ SUVESTINĖ.....	7
VERTINIMO REZULTATŲ APIBENDRINIMAS	37
1. Jaunimo politikos formavimas bei įgyvendinimas.....	38
2. Jaunimo dalyvavimas	40
3. Parama jaunimui	42
4. Jaunimo neformalus ugdymas, jaunimo mokymai ir konsultavimas.....	44
5. Tyrimai jaunimo klausimais ir stebėsena.....	45
6. Jaunimo informavimas	47
7. Tarpžinybiškumas, tarpsektoriškumas (jaunimo politikos integralumas).....	48
8. Jaunimo politikos vertinimas ir inovacijos vykdant jaunimo politiką savivaldybėje	50
9. Tarptautinių ryšių ir bendradarbiavimo palaikymas	51
BENDRI VERTINIMO REZULTATAI	52
PRIEDAS NR. 1. VERTINIMO INDIKATORIŲ APRAŠYMAS.....	54

IVADAS

Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) pagal 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksnių programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ priemonę „Bendradarbiavimo tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas“ (VP1-4.1-VRM-07-V) įgyvendina projektą „Partnerystės tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas įgyvendinant integruotą jaunimo politiką“.

Įgyvendinant šį projektą Departamentas, atlikęs visas viešųjų pirkimų procedūras, 2010 m. birželio 11 d. pasirašė sutartį (sutarties Nr. 3F-19-(6.26)) dėl pirminių ir pakartotinių jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės vertinimų projekto savivaldybėse partnerėse (Klaipėdos miesto, Jonavos rajono, Šiaulių miesto, Kelmės rajono, Telšių rajono, Lazdijų rajono, Skuodo rajono) su viešąja įstaiga „Savivaldos plėtros institutas“.

Pirminiai jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės vertinimai buvo atlikti 2010 metais, pakartotiniai vertinimai – 2012 metais. Atliktų vertinimų tikslai:

1. Identifikuoti esamą jaunimo politikos įgyvendinimo būklę;
2. Palyginti jaunimo politikos įgyvendinimo situaciją projekto įgyvendinimo pradžioje ir pabaigoje (2010 ir 2012 metais);
3. Pateikti praktines rekomendacijas dėl jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės gerinimo savivaldybėje.

Siekiant šių tikslų, savivaldybėse buvo atliekamos šios veiklos:

1. Vertintojų grupės sudarymas;
2. Pirminių ir antrinių informacijos šaltinių analizė, vertinimo atlikimas;
3. Vertinimo rezultatų apibendrinimas ir rekomendacijų efektyvesniam jaunimo politikos įgyvendinimui parengimas.

Vertinimo ataskaitoje naudoti sutrumpinimai:

- JRD, Departamentas – Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;
- Institutas, SPI – Savivaldos plėtros institutas;
- EEE – Europos ekonominė erdvė;

- JRT – Jaunimo reikalų taryba;
- RJOT – Regioninė jaunimo organizacijų taryba;
- JRK – Jaunimo reikalų koordinatorius;
- JTBA – Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūra;
- VVG – Vietos veiklos grupė.

VERTINIMO INDIKATORIŲ APRAŠYMAS

2010 metais Departamento užsakymu atnaujintoje savivaldybių jaunimo politikos kokybės vertinimo metodikoje buvo numatytos šios sudedamosios dalys: indikatoriai, temos ir galimi informacijos šaltiniai. Atliekant pirminius vertinimus savivaldybėse, konsultacijų su Departamentu metu buvo sutarta dėl papildomo vertinimo kriterijaus įvedimo.

Metodikoje yra numatyta, kad kiekviena sritis turi būti vertinama 5 balų skalėje, todėl buvo tikslinga įvesti tarpinius kriterijus apjungiančius tarpusavyje susijusius vertinimo duomenų šaltinius. Naujai įvestas tarpinis vertinimo kriterijus padeda tiksliau identifikuoti stipriąsias ir silpnąsias savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo sritis. Atlikti pirminiai vertinimai parodė, kad skaidymas į papildomus rodiklius pasiteisino, todėl buvo naudojamas ir atliekant pakartotinius vertinimus. Kiekvieno vertinimo metodikos indikatorius tarpinio vertinimo kriterijų (vad. „rodikliai“) detalizavimas pateikiamas šios ataskaitos priede nr. 1.

VERTINIMO SKALĖ

Rezultatų vertinimui buvo naudojama 5 (penkių) balų skalė. Šios skalės pagrindu kiekvienas rodiklis buvo įvertintas, o pastabų skiltyje detalai aprašyta informacija, susijusi su analizuojama sritimi. Atlikdama praktinį vertinimą, vertintojų grupė pažymi, kad buvo savivaldybių, kurių tam tikrus rodiklius pagal metodiką įvertinti 5 balų skalėje buvo neįmanoma. Pavyzdžiui, savivaldybėje nėra jaunimo politikos koncepcijos. Todėl išskirtiniais atvejais vertintojų grupė tam tikrus rodiklius vertino „0“. Vertinimo skalė detalizuojama žemiau pateiktoje lentelėje:

1	2	3	4	5
blogai	silpnai	vidutiniškai	gerai	labai gerai
Vyrauja trūkumai. Stipriųjų savybių nėra	Trūkumų yra daugiau nei stipriųjų savybių.	Stipriųjų savybių ir trūkumų yra po lygiai.	Stipriųjų savybių yra daugiau nei trūkumų.	Vyrauja stipriosios savybės. Trūkumų

arba jos yra nežymios.				nėra arba jie yra nežymūs
Būtina imtis radikalių pokyčių, priimant atitinkamus sprendimus savivaldybės taryboje ir administracijoje. Reikalinga skubi departamento bei kitų valstybės įstaigų bei institucijų, įgyvendinančių jaunimo politiką, pagalba.	Keistina. Verta organizuoti diskusijas savivaldybės jaunimo reikalų taryboje dėl sprendimų, būtinų padėčiai gerinti, priėmimo, įtraukiant į jas departamento, prireikus ir kitų jaunimo politiką įgyvendinančių institucijų atstovus.	Tinkama, bet būtina tobulinti. Stiprinti ir/ar plėtoti atskiras sritis, aptarti padėtį su socialiniais partneriais savivaldybėje, ieškant efektyvių sprendimų, stiprinančių silpnąsias puses.	Verta paskleisti patirtį savivaldybės lygmenyje, kad būtų ieškoma būdų, kaip toliau gerinti jaunimo politikos kokybę savivaldybėje.	Verta paskleisti kaip gerąją praktiką regioniniame, nacionaliniame, tarptautiniame lygmenyse.

VERTINIMO PROCESAS IR PROCEDŪROS

1. Telšių raj. savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaroma vertintojų grupė, į kurią rekomenduojama įtraukti jaunimo reikalų koordinatorių, jaunimo organizacijų atstovus, jaunimo reikalų tarybos narius, kitų sričių, glaudžiai susijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu, specialistus (švietimo, kultūros, sporto ir pan.);

2. Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius pateikia Savivaldos plėtros instituto ekspertams visą turimą informaciją, nurodomą vertinimo metodikos skiltyje „Galimi informacijos šaltiniai“. Vertintojų grupės nariai analizuoja pirminius ir antrinius duomenų šaltinius siekiant kuo geriau identifikuoti esamą situaciją;

3. Su jaunimo reikalų koordinatoriumi ir Departamentu suderinama vertinimo data, galutinai patvirtinamas vertinimo laikas;

4. Vertintojų grupei iš anksto pateikiama vertinimo metodika ir pirminio vertinimo savivaldybėje rezultatai;

5. Vertintojų grupės posėdyje pristatomos vertinimo procedūros ir pirminio vertinimo rezultatai;

6. Vertinimas vyksta savianalizės principu – aptariant situaciją, susijusią su kiekvienu vertinimo lentelės rodikliu. Aptarus kiekvieno rodiklio vertinimą, jis įvertinamas balu individualiai ir visų bendrai. Bendrasis vertinimas rašomas į galutinę ataskaitą, o apibendrinti komentarai į galutinį vertinimo aprašą;

7. Įvertinus visus vienos temos rodiklius, balu įvertinama tema (dažniausiai vertinimas sutampa su visų temos rodiklių vertinimų aritmetiniu vidurkiu);

8. Po vertinimo pakartotinai išanalizuojami pirminiai ir antriniai duomenų šaltiniai siekiant papildyti tyrimo duomenis faktine informacija.

VERTINIMO RIBOTUMAI

Telšių rajono savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės vertinimas turi keletą ribotumų kuriuos būtina apibrėžti siekiant analizės objektyvumo:

1. Vykdamas pirminį ir pakartotinį vertinimus, vertintojų grupės sudėtis pasikeitė. Daroma prielaida, kad ta pati situacija vertinimo metu galėjo būti interpretuojama skirtingai;
2. Dalis informacijos, kuri vertinimo metodikoje įvardinta kaip galimi informacijos šaltiniai, vertintojų grupei buvo neprieinama. Šiais atvejais vertintojų grupė priimdavo sprendimą, vadovaujantis situacijos įsivaizdavimu;
3. Atliekant vertinimus vertinimo komisija rėmėsi visais prieinamais informacijos šaltiniais. Galutinio vertinimo 5 balų skalėje sprendimus priimdavo administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė.

VERTINTOJŲ GRUPĖ

Vertintojų grupė buvo sudaryta Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-72 dėl darbo grupės sudarymo. Vertintojų grupę sudarė:

1. Kęstutis Gusarovas – Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas;
2. Zenaida Pikiotienė – Telšių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus vyr. specialistė (jaunimo reikalų koordinatorė);
3. Saulena Pilitauskaitė – VšĮ Telšių jaunimo centro direktorė;
4. Viktoras Daujotis – Telšių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos pirmininkas;
5. Marius Skarupskas – Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos deleguotas išorės ekspertas (viešosios įstaigos „Savivaldos plėtros institutas“ ekspertas);
6. Julius Pagojus – Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos deleguotas išorės ekspertas (viešosios įstaigos „Savivaldos plėtros institutas“ ekspertas).

VERTINIMO REZULTATŲ SUVESTINĖ

Šioje vertinimo ataskaitos dalyje duomenys pateikiami lentelės forma. Šis duomenų pateikimo būdas pasirinktas siekiant detaliai aprašyti situaciją pagal kiekvieną vertinimo metodikos rodiklį. Kiekvienos vertinimo dalies viršutinėje dalyje pateikiamas dalies pavadinimas, žemiau esančioje dalyje – konkrečios dalies 2010 ir 2012 metų suminis vertinimas. Po apibendrintu vertinimu pateikiami 2010 ir 2012 metų konkretūs rodikliai, jų vertinimai ir vertinimo aprašai.

1. JAUNIMO POLITIKOS FORMAVIMAS BEI ĮGYVENDINIMAS							
1.1 Teisės aktai, reglamentuojantys jaunimo politikos formavimą bei įgyvendinimą				Vertinimas			
				2012 m.:	4	2010 m.:	4
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai		
Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos koncepcija	3	3	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų nėra.	2005 m. spalio 27 d. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 408 patvirtinta Telšių rajono jaunimo politikos koncepcija. Šiame dokumente apibrėžiami jaunimo politikos įgyvendinimo Telšių rajono savivaldybėje principai, jaunimo politikos įgyvendinimo sritys, reglamentuojamas jaunimo politikos įgyvendinimo organizavimas ir valdymas. Telšių rajono jaunimo politikos koncepcijoje perkeltos pagrindinės Jaunimo politikos pagrindų įstatyme įtvirtintos nuostatos. Remiantis Vertintojų grupės išvadomis, koncepcija nėra pritaikyta Telšių rajono savivaldybės poreikiams, yra pasenusi ir reikalauja atnaujinimo.	Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta savivaldybės jaunimo politikos koncepcija. Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos koncepsijos turinys.		
Jaunimo reikalų tarybos veiklos reglamentavimas	5	4	Savivaldybės tarybos 2011 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. T1 -48 patvirtinta naujos sudėties jaunimo reikalų taryba. JRT pirmininkas – tarybos narys iš jaunimo deleguotų atstovų.	2007 m. balandžio 26 d. Priimtas Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl Telšių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos patvirtinimo“ Nr. T1-043, kuriuo patvirtinamas	Savivaldybės institucijų priimti teisės aktai dėl savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatų ir tarybos sudėties patvirtinimo.		

			2011 metais JRT buvo pasitvirtinusi veiklos planą, 2012 metų veiklos planas yra kuriamas.	pariteto principu sudaroma jaunimo reikalų taryba iš 12 asmenų. Jaunimo reikalų taryba sudaroma iš šešių visuotinio susirinkimo deleguotų jaunimo organizacijų atstovų, keturių administracijos darbuotojų ir dvejų savivaldybės tarybos narių. Jaunimo koordinatoriaus iniciatyva šaukiamas visuotinis jaunimo organizacijų susirinkimas. Telšių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatai (Nr. T1-122) patvirtinami 2007 m. kovo 15 d., kuomet dar nebuvo pavyzdinių nuostatų. Dėl šios priežasties planuojama nuostatus po naujos tarybos išrinkimo pakeisti.	Savivaldybės institucijų dokumentai, kuriais atstovai deleguojami į savivaldybės jaunimo reikalų tarybą.		
Savivaldybės tarybos sprendimai dėl jaunimo politikos įgyvendinimo (programos, finansavimas)	4	4	Savivaldybės tarybos 2011 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. T1 -48 patvirtinta naujos sudėties jaunimo reikalų taryba. Savivaldybės taryba taip pat priėmė sprendimą dėl biudžeto, kuriame numatytas ir jaunimo politikos finansavimas.	Telšių rajono savivaldybės taryba priima sprendimus, susijusius su jaunimo politikos įgyvendinimu, kurie iš dalies užtikrina jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėje.	Savivaldybės tarybos sprendimas dėl lėšų savivaldybės biudžete jaunimo politikai įgyvendinti. Savivaldybės institucijų leidžiami teisės aktai, užtikrinantys jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėje.		
1.2 Planavimo dokumentai				Vertinimas			
				2012 m.:	4	2010 m.:	1
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	
Savivaldybės jaunimo politikos strategija	4	1	Atskiros jaunimo politikos strategijos nėra. Tačiau savivaldybės 2004-2020 m. strategijoje ir 2011-2013 veiklos plane yra dalis, skirta jaunimo politikai.	Atskiros jaunimo politikos strategijos nėra. Šiuo metu teikiami siūlymai dėl jaunimo dalies atsiradimo Telšių rajono 2010-2020 m. strategijoje.		Savivaldybės institucijų priimti teisės aktai dėl jaunimo politikos strategijos rengimo. Savivaldybės jaunimo politikos strategija.	

		<p>Telšių rajono savivaldybės strateginio plėtros plano III prioriteto 3.2. tikslas. Kurti saugią socialinę politiką. Tikslų uždaviniai:</p> <p>3.2.2. uždavinys. Formuoti ir plėtoti kompleksinių paslaugų šeimai sistemą;</p> <p>3.2.3. uždavinys. Sukurti palankią aplinką jauno žmogaus pilnaverčiam gyvenimui ir savirealizacijai.</p> <p>4.1. tikslas. Išsilavinusios bendruomenės ugdymas(is). Tikslų uždaviniai:</p> <p>4.1.1. uždavinys. Formuoti sąmoningai aktyvią ir pilietiškai atsakingą bendruomenę. Šių uždavinių įgyvendinimui yra numatyti veiksmai susiję su jaunimo politikos įgyvendinimu.</p>		Savivaldybės jaunimo politikos strategijos turinys.	
Patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programos	4	1	<p>Atskiros jaunimo politikos programos nėra. Jaunimo politikos programa yra integruota į kitas programas: į išsilavinusios bendruomenės ugdymo (-si) programą ir į saugios aplinkos užtikrinimo programą.</p> <p>Vertintojų grupės nuomone, atskiros programos nereikia.</p>	<p>2006 m. Telšių rajono savivaldybės tarybai, priimant sprendimus dėl savivaldybės programų, nebeliko jaunimo politikos programos. Jaunimo politikos programos įgyvendinimo priemonės liko numatytos kitose programose.</p>	<p>Savivaldybės institucijų priimti teisės aktai dėl jaunimo politikos programos rengimo.</p> <p>Savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programa.</p> <p>Patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programos turinys.</p>
Savivaldybės jaunimo reikalų	4	1	<p>Jaunimo reikalų taryba 2011 m. buvo patvirtintusi veiklos planą, 2012 metų veiklos planas dar</p>	<p>Telšių rajono savivaldybėje nėra patvirtintas Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos</p>	<p>Patvirtintas Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos planas.</p>

tarybos veiklos planas			ruošiamas. 2011 m. JRT veiklos plane buvo suplanuoti išvažiuojamieji posėdžiai ir susitikimai. Planas nebuvo įgyvendintas 100%. Darbo grupės nuomone, planas buvo per daug optimistiškas ir realiai neįgyvendinamas	planas.	Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos plano turinys.
1.3 Savivaldybės institucijos, įstaigos ir valstybės tarnautojai, atsakingi už jaunimo politikos įgyvendinimą				Vertinimas	
				2012 m.:	4
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai
Savivaldybės jaunimo reikalų taryba	4	3	JRT veikia pagal patvirtintus nuostatus. JRT posėdžiai vyksta kas mėnesį. Pagerėjęs JRT narių posėdžių lankomumas. Šios sudėties JRT nariai yra labiau motyvuoti. JRT sudaro: 6 nariai deleguoti iš jaunimo organizacijų, 2 deleguoti nuo savivaldybės tarybos ir 4 deleguoti iš savivaldybės administracijos. Nebėra problemos dėl JRT narių, deleguotų iš jaunimo organizacijų, dalyvavimo JRT posėdžiuose, nes JRT nariai, deleguoti nuo jaunimo organizacijų yra vyresnio amžiaus, o nebe mokiniai. JRT veikia pagal veiklos planus.	Patvirtinti jaunimo reikalų tarybos nuostatai. Jaunimo reikalų taryba renkasi reguliariai kas mėnesį. Tarybos pagrindinė funkcija yra finansų skirstymas. Pasak vertintojų grupės, Jaunimo reikalų tarybos nuomonė ir pozicijos yra išgirstamos, nes Tarybos sudėtyje yra savivaldybės tarybos politikų. Jaunimo reikalų taryboje pasigendama aktyvesnio jaunimo dalyvavimo, jų keliamų iniciatyvų ir problemų. Viena iš didžiausių Tarybos problemų įvardinama dažna jaunimo organizacijų deleguotų atstovų kaita. Jiems, išvykstant studijuoti, suspenduojama veikla ir prarandamas jaunimo atstovavimo nuoseklumas ir savalaikiškumas.	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatai. Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos sudėtis Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos dokumentai. Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos dokumentų turinys.
Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius arba jaunimo reikalų skyrius	4	4	Jaunimo reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašyme įrašytos papildomos funkcijos: mokinių savivalda, vaikų socializacija, nevyriausybiinių organizacijų koordinavimas. JRK 2012 metų veiklos planas yra rengiamas.	Jaunimo reikalų koordinatorius neturi patvirtinto veiklos plano. Jaunimo reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašyme nėra deleguota papildomų funkcijų. Koordinatorius teikė siūlymusi dėl jaunimo atstovų prie seniūnijų ir bendruomenių. Koordinatorius daug siūlymų teikiami žodžiu.	Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius arba jaunimo reikalų skyrius Jaunimo reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašymas

		<p>JRK nuo 2012 m. sausio 1 d. pavaldus Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus vedėjui.</p> <p>Vertintojų grupės nuomone, JRK tapus pavaldžiam minėto skyriaus vedėjui JRK situacija pasidarė blogesnė nei tuomet, kai JRK buvo pavaldus Administracijos direktoriui.</p>	<p>nesiuntinėjant raštų. Jaunimo reikalų koordinatorius nuolat dirba dviejose darbo grupėse. Jaunimo reikalų koordinatorius skatinamas dalyvauti mokymuose, organizuojamos komandiruotės. Prieš 2 metus buvo suteikta Jaunimo reikalų koordinatoriui antra kvalifikacinė klasė. Metų eigoje Savivaldybės administracija finansinių skatinimo priemonių netaiko.</p>	<p>Jaunimo reikalų koordinatoriaus metų veiklos planas</p> <p>Teisės aktai, kuriais jaunimo reikalų koordinatoriui deleguojamos papildomos funkcijos</p> <p>Jaunimo reikalų koordinatoriaus teikti pasiūlymai savivaldybės institucijoms ir įstaigoms. Jaunimo reikalų koordinatoriaus pasiūlymų į kuriuos buvo atsižvelgta skaičius.</p> <p>Darbo grupių, komisijų skaičius į kurias savo kompetencijos klausimais įtrauktas jaunimo reikalų koordinatorius.</p> <p>Įsakymai dėl jaunimo reikalų koordinatoriaus skatinimo</p>	
Jaunimo centras (-ai), kitos įstaigos	5	5	<p>Jaunimo centre atsirado papildomas dar vienas etatas. Šiuo metu jaunimo centre yra 2.5 etato. Centro veikloje aktyviai veikia savanoriai.</p> <p>Planuojama, kad atsiras papildoma centro funkcija – mobiliosios paslaugos, t.y. seniūnijose vykdomas atviras darbas su jaunimu.</p> <p>Per vertinimo laikotarpį Varnių kultūros ir jaunimo centre pasikeitimų nebuvo.</p>	<p>2007 metais pradėjo veikti VšĮ "Telšių jaunimo centras". Šiuo metu centre dirba pilnu etatu direktorius ir puse etato buhalteris. Centras dirba kasdien nuo 14 val. iki 20 val. VšĮ "Telšių jaunimo centras" vykdė projektus "Aš savanoris", "Išlikimas", "Žinau, ką šiandien veiksiu - 2009", "Noriu ir galiu", "Woba" ir t.t. Savivaldybėje taip pat veikia biudžetinė įstaiga „Varnių kultūros ir jaunimo centras“, kuriame puse etato dirba vienas vadovas. Centrų veikloje aktyviai dalyvauja savanoriai.</p>	Jaunimo centras (-ai)
2. JAUNIMO DALYVAVIMAS					
2.1. Jaunimo dalyvavimas savivaldoje pagal gyvenamąją teritoriją			Vertinimas		
			2012 m.:	3	2010 m.:

Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai		
Jaunimo dalyvavimas bendruomenių veikloje	3	2	Rajone veikia 30 bendruomenių. Beveik visose bendruomenėse yra jaunimo atstovų arba asmenų, dirbančių su jaunimu. VVG yra jaunimo atstovas. Jaunimo atstovų skaičius bendruomenių valdymo organuose per vertinimo laikotarpį nepasikeitė. Vertintojų grupės teigimu, bendruomenių veiklose yra skiriamas dėmesys jaunimo poreikiams, ir nebūtinai per jaunimo atstovus.	Rajone veikia 25 bendruomenės, 8 bendruomenėse yra deleguotas jaunimas. Stiprijoje bendruomenėje jaunimui suteikiama galimybė dalyvauti ir reikštis, tarybose numatomas žmogus atsakingas už jaunimą. Praktikoje esama pavyzdžių, kai jaunimas nematydamas galimybių spręsti klausimus per esamą bendruomenę susikuria savo bendruomenę (pavyzdžiui, Triškių sen.). Vietinės veiklos grupės veikloje dalyvauja jaunimo atstovas, bet jis nedalyvauja Jaunimo reikalų tarybos veikloje.	Jaunimo dalyvavimas vietos bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją veikloje Jaunimo, įsitraukusio narystės pagrindu į bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją organizacijas, skaičius. Jaunimo, esančio bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją valdybose (tarybose), skaičius		
Jaunimo pateiktų pasiūlymų ir iniciatyvų efektyvumas	3	2	Jaunieji ūkininkai teikia siūlymus ir kelia iniciatyvas, kurios būna įgyvendintos. Didžiąją dalį jaunimo iniciatyvų sudaro laisvalaikio klausimai. Jaunimo pesimistiškas nusiteikimas nėra pakitęs.	Tik aktyviose bendruomenėse sprendžiami klausimai, susiję su vietos problemomis. Dažniausiai keliami klausimai ir iniciatyvos apsiriboja laisvalaikio praleidimo formomis (šokiai, sporto aikštelės, sporto salės ir pan.). Lėšos gaunamos iš bendruomenės. Pats jaunimas nusiteikęs pesimistiškai, netiki, kad gali ką nors pakeisti.	Pasiūlymų skaičius per metus - pateiktų jaunų žmonių bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją organizacijai		
2.2. Jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų savivaldoje				Vertinimas			
				2012 m.:	5	2010 m.:	4
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai		
Su jaunimu dirbančių organizacijų veikla, jos atitikimas jaunimo poreikiams	4	3	Situacija per vertinimo laikotarpį iš esmės nesikeitė. Tik atsirado mobilios paslaugos.	Rajone veikia: Sporto klubai - 40; Bendruomenės - 25; Jaunimo darbo centras, Europos informacijos centras, turizmo centras, dienos centrai, dirbantys su vaikais ir jaunimu - 1, Carito dienos centrai - 2. Registruota 200 organizacijų iš jų apie 50 žvejų ir medžiotojų. Veikia muzikos mokykla. Veikla koncentruojasi	Savivaldybės teritorijoje registruotų su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius. Savivaldybės teritorijoje veikiančių su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius.		

				Telšių mieste, po rajoną tokios įstaigos išsidėsčiusios ne tolygiai. Struktūros egzistuoja, tačiau nėra pakankamai atviros jaunimui ir nemato jaunimo kaip tikslinės auditorijos.	Savivaldybės teritorijoje veikiančių su jaunimu dirbančių organizacijų įvairovė pagal siūlomas veiklas, veiklų tematikas (sporto, kultūros ir k.t.).		
Jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų veikloje	5	4	Jaunimas aktyviai dalyvauja religinių bendruomenių veikloje. Telšių dekanato šeimos centras aktyviai dirba su jaunomis šeimomis. Jaunimas dalyvauja jaunimo centro veikloje savanorystės pagrindu.	Religinės bendruomenės yra stiprios, nuolat vykdoma veikla. Išsiskiria skautai ir ateitininkai, kurie yra stipresni nei tradicinės organizacijos. Evangelikai protestantai traukia jaunimą ir jaunas šeimas. Remiantis vertinimo grupės pastebėjimais, egzistuoja geros praktikos pavyzdžių, kai kunigas kiekvieną dieną nuo 20 val. su kaimo vaikais žaidžia futbolą, kvadrata prie Rainių koplyčios.	Jaunimo, esančio religinių bendruomenių ir bendrijų nariais, skaičius. Jaunimo, esančio kitų, su jaunimu dirbančių organizacijų nariais, skaičius.		
2.3. Jaunimo veikla				Vertinimas			
				2012 m.:	3	2010 m.:	3
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	
Jaunimo organizacijų įvairovė ir atitikimas jaunimo poreikiams	3	3	Vertintojų grupės nuomone, Jaunimo skaičius savivaldybėje yra sumažėjęs. Būsimi surašymo duomenys atskleis tikslų skaičių. Per vertinimo laikotarpį atsirado viena jaunimo organizacija. Jaunimo, dalyvaujančio jaunimo organizacijų veikloje, skaičius išliko panašus. Aktyviai veikia nacionalinių politinės krypties jaunimo organizacijų padaliniai, skautų ir ateitininkų organizacijos.	Savivaldybėje yra 14 000 asmenų nuo 15 iki 29 metų, tik 1000 yra įtrauktas į jaunimo organizacijų veiklą. Jaunimas nenori įsipareigoti, dalyvaujant jaunimo organizacijų veikloje. Jaunimo organizacijos dirba savo nariams, veiklos neorientuotos į išorę. Jaunimo organizacijos neužiima naujų narių įtraukimu į veiklą. Savivaldybėje veikia tos jaunimo organizacijos, kurios yra nacionalinės. Savivaldybėje veikia kultūrinės, jaunimo užimtumo, politinės, religinės, socialinės organizacijos, todėl galima teigti, kad poreikis iš dalies patenkinamas. Organizacijos, susikūrusios spontaniškai išgyvena tik keletą metų. Jaunimo organizacijos, veikiančios mieste turi geras galimybes, kaime - sudėtingesnės sąlygos.	Savivaldybės teritorijoje registruotų jaunimo organizacijų skaičius. Savivaldybės teritorijoje veikiančių jaunimo organizacijų skaičius. Jaunų žmonių, esančių jaunimo organizacijų nariais, skaičius. Jaunimo organizacijų įvairovė ir jų siūlomos veiklos atitiktis jaunimo poreikiams. Galimybės jauniems žmonėms dalyvauti jaunimo organizacijų veikloje jų gyvenamojoje vietoje.		

Neformalių grupių įvairovė ir atitikimas jaunimo poreikiams	4	2	Per vertinimo laikotarpį neformalių grupių realaus pažinimo situacija iš esmės nepasikeitė. Vertintojų grupės nuomone, neformalių grupių padaugėjo. Savivaldybė nemato poreikio ieškoti neformalių grupių, kurios pačios nenori būti atrastos, bet toms, kurios kreipiasi, visada padeda. Jaunimo centras dirba su neformaliu jaunimu, kuris ateina pas juos, bet specialiai savo veiklos į juos neorientuoja.	Vertintojų grupė pastebėjo, kad jaunimas buriasi į neformalias grupes tuomet, kai egzistuojančios formalios organizacijos neatitinka jų poreikių. Neįmanoma identifikuoti visų neformalių grupių ir nustatyti, kiek jų egzistuoja. Viena iš neformalių grupių galima priskirti Telšių mokinių parlamentą, kuris nėra niekur formalizuotas. Savivaldybėje nėra nuoseklaus ir kryptingo darbo šioje sferoje.	Neformalių jaunimo grupių (jaunimo neformali grupė - susidaranti individualių bendrų interesų pagrindu, veikianti ir pastebima (identifikuojama). bendruomenėje ne mažiau kaip 1 metus) veikiančių savivaldybės teritorijoje skaičius.		
Jaunimo aktyvumas įgyvendinant ir dalyvaujant jaunimo veikloje	3	3	Jaunimo iniciatyvos yra pavienės. Jaunimas bijo biurokratinių kliūčių, su kuriomis susiduria organizuodamas iniciatyvas. Žurnalas „WOBA“ nebėra leidžiamas popieriniu formatu, bet liko jo elektroninė versija. Viena iš didesnių iniciatyvų – savaitgalio akademija. Apibendrinant, vietoj pasibaigusios iniciatyvų prasidėjo kitos. Iš esmės situacija nepasikeitė.	Rajone per metus pastebimos 2-3 ryškesnės jaunimo iniciatyvos: jaunimo roko festivalis, leidžiamas žurnalas WOBA, organizuojami stalo žaidimų turnyrai. Jaunimas labai noriai dalyvauja nacionaliniu lygmeniu organizuojamuose projektuose, tokiuose kaip "Gatvės muzikos diena" ir akcijoje "Darom". Dažniausiai organizacijų vykdoma veikla, orientuota į vidinius poreikius ir narius. Nutraukus savivaldybės finansavimą jaunimo projektams, bandoma pasinaudoti Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros teikiamomis galimybėmis.	Jaunų žmonių įgyvendinamų iniciatyvų projektų, programų skaičius. Jaunimo, dalyvaujančio jaunimo iniciatyvose, projektuose, programose, skaičius.		
2.4. Jaunimo savivalda formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigose, vaikų globos namuose				Vertinimas			
				2012 m.:	3	2010 m.:	2
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	
Jaunimo dalyvavimas formaliojo ir neformaliojo švietimo veikloje	3	3	Per vertinimo laikotarpį situacija nepasikeitė	Rajone veikia 28 formalios ir 4 neformalios švietimo įstaigos. Visose formaliose švietimo įstaigose veikia mokinių savivaldos, rajone veikia Telšių mokinių parlamentas. Vertintojų grupė pastebi, kad pagrindinė mokinių parlamento veikla apsiriboja laisvalaikio	Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų skaičius savivaldybėje. Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų savivaldybėje skaičius, kuriose veikia mokinių ir studentų savivaldos.		

			organizavimu. Gimnazijose ir vidurinėse mokyklose teikiami siūlymai susiję ir susiję su mokytojų skaičius, kuriose mokinių ir švietimo gerinimu. Jaunimas organizuojamas mokinių mainus tarp rajono mokyklų, vaikų namų lankymą, aktyvų dalyvavimą tradiciniuose Linksmųjų ir išradingųjų klubo renginiuose.	Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų skaičius, kuriose mokinių ir studentų savivaldos dalyvauja organizuojant įstaigos veiklą ir rengiant bei įgyvendinant įvairius projektus.
				Pasiūlymų skaičius per metus pateiktų jaunų žmonių.
Mokinių ir studentų savivaldos stiprinimas ir veiklos efektyvinimas	2	2	Per vertinimo laikotarpį situacija nepasikeitė	Savivaldybė neinicijuoja jokių specialiųjų programų. Neformaliai mokinių savivaldos mokomos Telšių mokinių parlamento susirinkimų metu.
				Projektų ir programų, skirtų mokinių ir studentų savivaldai stiprinti, skaičius ir joje įgyvendinti skirtos lėšos.
				Metodinė literatūra ir konsultacijos, padedančios užtikrinti mokinių ir studentų savivaldos stiprinimą.
				Darbas su formalaus ir neformalaus švietimo įstaigų vadovais, siekiant užtikrinti šiose įstaigose mokinių ir studentų savivaldos stiprinimą.
				Mokinių ir studentų savivaldos atstovų, dalyvavusių programose bei priemonėse, skirtose mokinių ir studentų savivaldai stiprinti, skaičius.
Jaunimo dalyvavimas globos įstaigų veikloje	3	0	Savivaldybėje globos įstaiga buvo ir yra. 2010 metų vertinime buvo padaryta klaida. Globos įstaigoje yra susikūrusi Seniūnų taryba, į kurią kiekviena šeimyna delegavo po vieną atsovą. Taryba dalyvauja svarstant aktualius globos namų klausimus.	Nėra globos įstaigų.
				Globos įstaigų skaičius savivaldybėje.
				Globos įstaigų skaičius, kuriose jauni žmonės įtraukiami į sprendimų priėmimą dėl įstaigos veiklos.
				Pasiūlymų skaičius per metus pateiktų jaunų žmonių globos įstaigose.
2.5. Jaunimo dalyvavimas formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje			Vertinimas	
			2012 m.:	3
			2010 m.:	3

Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai
Jaunimo ir jaunimo organizacijų dalyvavimas jaunimo politikos formavime	2	2	Apskrito stalo vis dar nėra. Vertinimo laikotarpiu situacija nepasikeitė.	Rajone nėra įsteigtas jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritas stalas“. Jaunimas nenuosekliai dalyvauja jaunimo politikos formavime, nėra strateginio bendradarbiavimo, sprendžiant einamuosius klausimus. Buvo diskutuojama su jaunimu projektuojant riedučių ir riedlenčių parką, kuriant jaunimo užimtumo centrus.	Savivaldybės teritorijoje veikiančių jaunimo organizacijų sąjungų, atstovaujančių jaunų žmonių interesams skaičius.
					Jaunimo organizacijų iškeltų klausimų ir pasiūlymų savivaldybės jaunimo reikalų tarybai skaičius. Ir įgyvendintu.
					Savivaldybės institucijų bei įstaigų pasitarimų, posėdžių, kuriuose būtų sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir į kuriuos buvo kviečiamas jaunimas, skaičius.
					Savivaldybės institucijų bei įstaigų pasitarimų, posėdžių, kuriuose būtų sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir kuriuose dalyvavo jaunimas, Jaunimo atstovų pateiktų pasiūlymų skaičius ir turinys.
Jaunimo dalyvavimas jaunimo politikos įgyvendinime per jaunimo reikalų tarybą	4	4	Per vertinimo laikotarpį situacija nepasikeitė.	Jaunimo reikalų taryba sudaryta paritetu principu. Viso taryboje yra 12 narių: 6 jaunimo deleguoti ir 6 savivaldybės atstovai. Vertinimo grupė didžiausią problemą išskiria dažną Jaunimo reikalų tarybos jaunimo atstovų kaitą.	Savivaldybėje veikianti regioninė jaunimo organizacijų taryba ir jos kompetencija. Jaunimo organizacijų, įeinančių į savivaldybėje veikiančios regioninės jaunimo organizacijų tarybos sudėtį, skaičius. Jaunimo atstovų skaičius savivaldybės jaunimo reikalų taryboje.
3. PARAMA JAUNIMUI					
3.1. Finansinė parama				Vertinimas	

				2012 m.:	4	2010 m.:	3
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	
Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų finansavimo efektyvumas	4	3	<p>Jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms 2011 m. skirta 101 100 Lt, iš jų:</p> <p>jaunimo iniciatyvų projektų finansavimas, formalių jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių visuomeninių organizacijų ir neformalių jaunimo grupių projektų bendrasis finansavimas. Jaunimo projektams buvo skirta 15 000 Lt.</p> <p>Atviro darbo su jaunimu veiklos užtikrinimui (VŠĮ Telšių jaunimo centrai) – 44 400 Lt.</p> <p>Mobilaus jaunimo centro įkūrimui – 32 900 Lt. Varnių kultūros ir jaunimo centrai įgyvendinti atvirą darbą – 8 800 Lt.</p> <p>Jaunimo politikai įgyvendinti skiriamos lėšos didėja: 2010 m. skirta 61 600 Lt, 2011 m. – 101 100 Lt, o 2012 m. - 121 900 Lt.</p>	<p>2009 m. Kultūros plėtros ir vystymo, jaunimo politikos įgyvendinimo bei kultūros paveldo išsaugojimo programoje — numatytas vienas iš tikslų – kryptingai formuoti jaunimo politiką savivaldybėje, tam įgyvendinti skirta 90,7 tūkst. Lt: 40,6 tūkst. Lt iš valstybės biudžeto – valstybinei (perduotai savivaldybėms) jaunimo teisių apsaugos funkcijai įgyvendinti; 5,9 tūkst. Lt – jaunimo projektams finansuoti; 44,2 tūkst. Lt — VŠĮ Telšių jaunimo centro veiklai užtikrinti. Pagrindinis minėto tikslo uždavinys — Jaunimo pilietinės iniciatyvos, savanoriškos veiklos skatinimas, jaunimo veiklos kokybės gerinimas. Šiam uždaviniui įgyvendinti buvo numatyta priemonė (5,9 tūkst. Lt.) — jaunimo iniciatyvų projektų finansavimas, formalių jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių visuomeninių organizacijų ir neformalių jaunimo grupių projektų bendrasis finansavimas.</p>		<p>Savivaldybės teritorijoje veikiančių jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų administravimo išlaidoms padengti skiriamos lėšos (skirstymo kriterijai, skiriamos sumos, finansuotų organizacijų skaičius ir kt.)</p> <p>Jaunimui palankių erdvių (centrų) priežiūra, steigimas, išlaikymas ir veiklų finansavimas.</p> <p>Lėšų skyrimas jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms ilgalaikiui turtui įsigyti arba remontuoti (renovuoti) organizacijų patalpas (remontuotų (renovuotų) savivaldybės lėšomis patalpų skaičius. Įsigytos įrangos ir ilgalaikio turto savivaldybės lėšomis skaičius ir įvairovė).</p> <p>Finansavimą iš kitų šaltinių gaunančių projektų (programų) kofinansavimas.</p>	
			<p>Neformalios grupės finansuojamos per formalias organizacijas, dažniausiai per jaunimo centrą.</p> <p>2011 metais skirti 5000 Lt „Savaitgalio akademijai“.</p>	<p>Neformalios grupės turi galimybę teikti paraišką pasinaudojant jaunimo centru.</p>		<p>Galimybė neformalioms grupėms dalyvauti savivaldybės įstaigų skelbiamuose projektų finansavimo konkursuose.</p> <p>Neformalių jaunimo grupių finansuotų projektų skaičius ir jiems skiriamos lėšos iš savivaldybės biudžeto.</p>	

Finansavimo atitikimas realiems jaunimo poreikiams	4	3	2011 m. buvo pateiktos 5 paraiškos. Patenkinama apie 90 proc. jaunimo organizacijų prašomų lėšų poreikio.	Savivaldybėje nėra konkursinio finansavimo, iniciatyvos pateikiamos savivaldybei (2009 m. ataskaita). Jaunimo iniciatyvų projektų finansavimui, formalių jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių visuomeninių organizacijų ir neformalių jaunimo grupių projektų finansavimui iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 5,9 tūkst. litų. 2009 m. pateiktos 5 projektų paraiškos, iš jų bendrai finansuoti 3 projektai.	Finansuojamų veiklų įvairovė ir prioritetai, jų atitiktis vietos jaunimo poreikiams. Finansinės paramos prieinamumas ir adekvatumas jaunimo poreikiams (lėšų poreikio ir skiriamų lėšų santykis). Finansinės paramos skyrimo kriterijų adekvatumas ir procedūros. Finansuojamos veiklos įvairovė, atsižvelgiant į jaunimo interesus, poreikį.		
			Finansavimas, vertintojų grupės teigimu, yra, tačiau tikslų sumų pasakyti negalima.	Analizuojant 2009 m. pateiktas jaunimo, su jaunimu dirbančių nevyriausybinių organizacijų, įstaigų veiklos ataskaitas, paaiškėjo, kad per šiuos metus jos į rajoną pritraukė 187326 Lt: iš fondų — 114226 Lt, iš rėmėjų — 73100 Lt (įvertintos lėšomis kitos paramos formos).	Finansavimas iš verslo sektoriaus.		
			3.2. Materialinė parama			Vertinimas	
						2012 m.:	4
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai		
Jaunimo veiklai skirtos savivaldybės patalpos	4	4	Vienas pastatas atiduotas trimis centrams (religiniams), jame veikia ir jaunimo organizacijos – skautų, ateitininkų ir pranciškoniškojo jaunimo. Kitos jaunimo organizacijos patalpų neprašo.	Pastatas, esantis Gedimino g. 17, skirtas NVO ir religinėms bendruomenėms. Taip pat suteiktos patalpos jaunimo centrui. Esant patalpų poreikiui jis yra patenkinamas.	Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms savivaldybės institucijų teisės aktais yra skirtos patalpos buveinei, skaičius. Patalpų būklė, jų atitiktis organizacijų poreikiams.		

					Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms neatlygintinai leista naudotis savivaldybei priklausančiomis patalpomis, biuro įranga ir kitu ilgalaikiu turtu, skaičius. Turto skaičius ir vertė.		
Jaunimo veiklai skirtas ilgalaikis turtas	4	2	Mobilus jaunimo centro įrangą (garso aparatūra, nešiojamas kompiuteris) skyrė savivaldybė. Taip pat jaunimo centras gauna techninės įrangos iš Jaunimo reikalų departamento prie SADM.	Jaunimo centras yra gavęs ilgalaikio turto iš Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.	Savivaldybės perduoto ilgalaikio turto jaunimo ir su jaunimu dirbančioms įstaigoms ir organizacijoms skaičius ir vertė. Valstybės perduoto ilgalaikio turto jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms skaičius ir vertė. Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms neatlygintinai leista naudotis savivaldybei priklausančiomis patalpomis, biuro įranga ir kitu ilgalaikiu turtu, skaičius. Turto skaičius ir vertė.		
Kita materialinė parama	3	3	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Renovuotas NVO ir religinėms bendruomenėms skirtas pastatas, esantis Gedimino g. 17. Remiantis savivaldybei pateiktų jaunimo iniciatyvų projektų, kuriems buvo iš rėmėjų tiesioginės paramos pritraukta 4660 litų, o kita paramos forma — 15300 litų, galima daryti išvadą, kad verslas remia natūra.	Užsienio šalių fondų ir labdaros - paramos fondų skirta materialinė parama. Verslo sektoriaus skiriama parama.		
3.3. Kitokia parama				Vertinimas			
				2012 m.:	4	2010 m.:	3
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	

Parama vystant partnerystę ir bendradarbiavimą	3	2	Savivaldybės pagalbos dėka, Jaunimo centras pradėjo bendradarbiauti su užsienio partneriais iš giminingų miestų ir apskričių. Kitų pasikeitimų šioje srityje nėra.	Savivaldybės institucijos ir įstaigos nėra jaunimo organizacijų partnerės. Jaunimo atstovai nėra įtraukiami į savivaldybės tarptautines delegacijas. Savivaldybės institucijos bei įstaigos nėra padėjusios sukurti tarptautinių ryšių jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms. Mokyklos savarankiškai vykdo mainų projektus.	Projektų, kuriuose savivaldybės institucijos ir įstaigos yra jaunimo organizacijų partnerėmis, skaičius. Partnerių vaidmuo ir įsipareigojimai. Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms savivaldybės institucijos bei įstaigos padėjo sukurti tarptautinius ryšius ir bendradarbiavimą, skaičius. Jaunimo atstovų, įtrauktų į savivaldybės tarptautines delegacijas, skaičius.
Savivaldybės pagalba jaunimo ir jaunimo organizacijoms organizuojant renginius	4	4	Savivaldybė tarpininkauja ir suteikia galimybes naudotis salėmis bei aparatūra renginiams.	Savivaldybė organizuoja tradicinį Linksmųjų ir išradingųjų klubo renginį, prisideda organizuojant jaunimo forumą ir roko festivalį.	Aktualių renginių, organizuotų savivaldybės lėšomis jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms, skaičius. Lėšos, skirtos jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų aktualiems renginiams organizuoti. Renginių dalyvių skaičius.
Savivaldybės priemonės skirtos jaunimo ir su jaunimu dirbančiųjų kvalifikacijos kėlimui	5	3	Jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistemos bandymas. Dalyvavo 100 žmonių, dalis iš jų jauni. Dalyviai išklausė 176 valandų mokymų kursą, po kurio buvo sertifikuoti, kaip darbuotojai, dirbantys su jaunimu. Tai vienintelė savivaldybė Lietuvoje išbandžiusi šią sistemą	Buvo organizuoti jaunimo darbuotojų mokymai (72 val.) 24 žmonėms, Švietimo centro mokymai mokytojams apie darbą su savivaldomis. Jaunimo centras organizuoja mokymus klases auklėtojams.	Savivaldybės vykdytų priemonių, skirtų jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų atstovų ir specialistų, dirbančių su jaunimu kvalifikacijai tobulinti, skaičius. Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, specialistų, dirbančių su jaunimu, dalyvavusių kvalifikacijos kėlimo programose bei priemonėse, skaičius.

Skatinimas už nuopelnus jaunimo veiklai	3	3	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Organizuojami "Gintarinio kaštono" apdovanojimai, kur 7 nominacijose renkami geriausi rajono projektai.	Savivaldybės institucijų bei įstaigų paskatintų už nuopelnus jaunimo veiklai ir politikai, asmenų skaičius. Skatinimo už nuopelnus jaunimo veiklai ir jaunimo politikai būdai.
Rėmimas už paslaugas apmokant savivaldybės lėšomis	2	2	Rėmimas vyksta tik apmokant už transportą atskirais atvejais.	Vertinimo grupė teigia, kad egzistuoja galimybė savivaldybės lėšomis pirkti paslaugas, bet ji neišnaudojama. Dažniausiai sprendžiamas transporto, reikalingo vykstant į projektus, konferencijas ir t.t., klausimas.	Jaunimo organizacijų, kurioms buvo kompensuotos organizacijos registravimo ir kitokios išlaidos, skaičius. Lėšų suma iš savivaldybės biudžeto, skirta pirkti paslaugoms, kuriomis naudojosi jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos. Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius, kurioms savivaldybės lėšomis buvo nupirktos paslaugos. Nupirktų paslaugų rūšys ir įvairovė.

4. JAUNIMO NEFORMALUS UGDYMAS, JAUNIMO MOKYMAI IR KONSULTAVIMAS

4.1. Jaunimo mokymai ir konsultavimas			Vertinimas				
			2012 m.:		2010 m.:		
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012		Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai
Mokymų ir konsultacijų atitikimas jaunimo poreikiams	3	2	<p>Rajone nėra atlikta mokymų ir konsultavimo poreikių tyrimo jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei specialistų tarpe.</p> <p>Kai kuriuos mokymus (savanorystės, savęs pažinimo) organizuoja VVG ir Jaunimo centras. Jaunimo centras taip pat konsultuoja projektų rašymo klausimais.</p> <p>Kitų pasikeitimų per vertinimo laikotarpį nėra.</p>		<p>Rajone nėra atlikta mokymų ir konsultavimo poreikių tyrimo jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei specialistų tarpe. Nėra specialiai ruošiami ir leidžiami mokymų medžiaga.</p> <p>Organizacijos pačios sau organizuoja mokymus, dažniausiai tik tenkinant vidinius organizacijos poreikius.</p>		<p>Mokymų ir konsultavimo poreikių tyrimai jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei specialistų tarpe.</p> <p>Mokymų ir konsultavimo temų ir metodų įvairovė ir atitikimas poreikiams.</p> <p>Mokymuose ir konsultacijose dalyvaujančių asmenų dalis (nuošimtis) nuo viso jaunimo skaičiaus.</p>

					Mokymų medžiagos leidimas ir platinimas.		
Savivaldybės pagalba siekiant pasinaudoti nacionaline ir tarptautine patirtimi	4	4	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Savivaldybės administracija kompensuoja transporto išlaidas asmenims, dalyvaujantiems nacionaliniuose bei tarptautiniuose mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo programose. Vertintojų grupė negalėjo nurodyti konkretaus skaičiaus asmenų, pasinaudojusių tokia pagalba. Tačiau teigiama, kad, norint dalyvauti renginiuose, kliūčių nesudaroma, o visuomet padedama.	Asmenų, kuriems savivaldybės institucijos bei įstaigos sudarė sąlygas dalyvauti nacionaliniuose bei tarptautiniuose mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo programose, skaičius.		
4.2. Mokymų ir konsultavimo kokybė				Vertinimas			
				2012 m.:	4	2010 m.:	4
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai		
Mokymo ir konsultacijų įtaka jaunimo veiklos kokybei	4	4	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Vertintojų grupė teigia, kad negalima tiesiogiai įvertinti mokymų rezultatų, tačiau vykstantys mokymai duoda teigiamą pokytį jaunimo organizacijų veiklai. Jaunimas ir su jaunu dirbantys asmenys aktyviai dalyvauja Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros ir Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuojamuose mokymuose. Pati savivaldybė yra organizavusi mokymus tik apie projektinį finansavimą.	Mokymų ir jų metu įgytos kompetencijos visuomenėje ir savivaldybės institucijose, įstaigose įvertinimas bei pripažinimas. Sėkmingai įgyvendintų projektų bei programų, kuriose buvo pritaikytos mokymų metu gautos žinios bei įgūdžiai, skaičius. Mokymų rezultatų vertinimai, atlikti tarp mokymų dalyvių ir vertinimų rezultatų įtaka mokymų turiniui.		
4.3. Asmenys, dirbantys su jaunimu				Vertinimas			
				2012 m.:	5	2010 m.:	1
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai		

Asmenų dirbančių su jaunimu kompetencija ir atitikimas jaunimo poreikiams	5	2	Sertifikavimo sistemos bandymas suteikė galimybę padidinti su jaunimu dirbančių asmenų kompetencijas ir jų atitikimą jaunimo poreikiams. Šiuose mokymuose dalyvavimo kultūros, socialiniai darbuotojai, socialiniai pedagogai, jaunimo organizacijų atstovai ir t.t.	Rajone pakankamai tolygiai pasiskirstę sporto, kultūros ir socialiniai darbuotojai, kurių viena iš veiklos sričių yra darbas su jaunimu, tačiau jie savęs neidentifikuoja, kaip darbuotojų dirbančių su jaunimu. Šie specialistai neteikia siūlymų savivaldybės tarybai ir tarybos komitetams, savivaldybės jaunimo politiką įgyvendinančioms institucijoms, įstaigoms bei pareigūnams, nedalyvauja rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant savivaldybės planus, programas, priemones jaunimui.	Asmenų, dirbančių su jaunimu, skaičius ir pasiskirstymo tolygumas savivaldybės teritorijoje		
			Šių mokymų programą sudarė: įvadas į ugdymą ir darbą su jaunimu; individualus darbas su jaunimu, jauno žmogaus tarpsnio supratimas, darbas su jaunimo grupėmis ir sunkliu elgesiu; darbo su jaunimu metodika. Taip pat mokymų dalyviai atliko praktiką bei vyko vertinamieji susitikimai-konsultacijos.	Asmenų, dirbančių su jaunimu, pateikti pasiūlymai savivaldybės tarybai ir tarybos komitetams, savivaldybės jaunimo politiką įgyvendinančioms institucijoms, įstaigoms bei pareigūnams ir dalyvavusių rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant savivaldybės planus, programas, priemones jaunimui, skaičius ir pateikti pasiūlymai.			
Asmenų dirbančių su jaunimu skatinimas	4	1	Aukščiau minėta sertifikavimo sistema ženkliai prisideda prie asmenų, dirbančių su jaunimu, skatinimo. Taip pat savivaldybė skatina padėkos raštais bei motyvuojama sudarydama galimybes vykti į kursus, mokymus ir pan.	Nėra finansuotų projektų, skirtų su jaunimu dirbančių asmenų bendradarbiavimui stiprinti. Taip pat savivaldybės institucijos ir įstaigos, įgyvendinančios jaunimo politiką, neskatino asmenų, dirbančių su jaunimu.	Finansuotų projektų, skirtų su jaunimu dirbantiems asmenims bendradarbiavimui stiprinti, skaičius.		
					Savivaldybės institucijų bei įstaigų įgyvendinančių jaunimo politiką pripažintų ir paskatintų asmenų, dirbančių su jaunimu, skaičius.		
					Asmenų, dirbančių su jaunimu, darbo sąlygos, jų skatinimas, sąlygų sudarymas kompetencijos kėlimui, įtraukimas į sprendimų priėmimą, programų bei priemonių jaunimui ir jaunimo grupėms, organizacijoms rengimą.		
4.4. Jaunimo neformalaus ugdymo padėtis				Vertinimas			
				2012 m.:	4	2010 m.:	4
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	

Neformalaus ugdymo metodų taikymo efektyvumas	4	4	Asmenys, dalyvavę sertifikavimo sistemoje, įgijo daug kompetencijų taikyti neformalaus ugdymo metodus. Ir tai aktyviai daro savo veikloje. Prie neformalaus ugdymo metodų taikymo taip pat prisideda jaunimo centras.	Jaunimo centras nuolat vykdo mokymus. Jaunimas noriai dalyvauja neformaliojo švietimo veikloje. Vertintojų grupė akcentuoja, kad kartą jaunimas, dalyvavęs mokymuose, ir toliau noriai dalyvauja organizuojamuose mokymuose.	Jaunimo, kuriems buvo taikomi neformalaus ugdymo metodai, teigiama nuomonė ir vertinimai. Programų, priemonių bei projektų, užtikrinančių, asmenų, dirbančių jaunimo neformalaus ugdymo srityje, apskaitimą ir informacija ir patirtimi, skaičius ir finansavimas savivaldybės lėšomis.
---	---	---	---	--	--

5. TYRIMAI JAUNIMO KLAUSIMAIS IR STEBĖSENA

5.1. Tyrimų jaunimo klausimais vykdytojai				Vertinimas			
				2012 m.:	3	2010 m.:	3
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	
Tyrimų jaunimo klausimais vykdytojai ir bendradarbiavimas	3	3	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Jaunimo tyrimus savivaldybėje atlieka jaunimo reikalų koordinatorių. Rajone nėra įmonių, įstaigų, organizacijų ar privačių asmenų, kurie specializuotųsi tyrimų srityje. Todėl ir nėra sistemingo ir nuolatinio tyrimų atlikimo ir jaunimo situacijos stebėsenos. Tačiau pastebima, kad yra atliktas tyrimas/analizė pagal atskiras seniūnijas. Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos yra užsakęs ir VŠĮ „Socialinių inovacijų institutas“ yra atlikęs Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse tyrimą, kurį sudaro savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių apklausa ir jaunimo informavimo apie jaunimo politiką septyniose savivaldybėse tyrimas. Pastarajame tyrime viena iš septynių savivaldybių yra Telšių raj. savivaldybė.		Jaunimo tyrimus savivaldybėje atliekančių (galinčių atlikti) įmonių, įstaigų, organizacijų ir privačių asmenų skaičius ir kvalifikacija. Nacionalinės ir tarptautinės įmonės, įstaigos, organizacijos, privatūs asmenys, atlikusios jaunimo ar atskirų jo grupių tyrimus. Tyrėjų bendradarbiavimas.	
5.2. Tyrimų įvairovė, kokybė ir naudingumas				Vertinimas			

				2012 m.:	4	2010 m.:	2
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	
Kiekybiniai tyrimai savivaldybėje	4	2	JRD vykdyto projekto dėka yra atliktas jaunimo problematikos kiekybinis ir kokybinis tyrimas. Atliktas seniūnijų tyrimas apie vaikams ir jaunimui teikiamų paslaugų kokybę ir poreikį.	Tiriamuoju momentu pradėtas atlikinėti dešimties seniūnijų tyrimas, tačiau reguliarumo nėra. Dažniausiai informacija ir duomenys renkami anketavimo būdu.		Atliktų jaunimo ar atskirų jo grupių apklausų skaičius savivaldybėje. Bendrųjų jaunimo padėties tyrimų reguliarumas. Tyrimų metu taikyti informacijos ir duomenų rinkimo metodai, jų atitikimas patvirtintoms duomenų rinkimo metodikoms.	
Kokybiniai tyrimai savivaldybėje	4	1	JRD vykdyto projekto dėka yra atliktas jaunimo problematikos ir jaunimo politikos kokybės kiekybiniai ir kokybiniai tyrimai. To pasekoje, atsirado tyrimų sistemingumas. Per dvejus metus buvo atlikti du jaunimo politikos kokybės tyrimai.	Savivaldybėje nėra vykdytų kokybinių (giluminių) tyrimų.		Savivaldybėje vykdytų kokybinių (giluminių) tyrimų skaičius. Atliktų jaunimo padėties analizių atskirose jaunimo politikos srityse skaičius ir reguliarumas. Tyrimų metu taikyti informacijos ir duomenų rinkimo metodai, jų atitikimas patvirtintoms duomenų rinkimo metodikoms.	
Dalyvavimas nacionaliniuose ir tarptautiniuose tyrimuose	4	2	Dalyvaujama JRD užsakomuose tyrimuose.	JRD yra užsakęs ir VšĮ Socialinių inovacijų institutas yra atlikęs Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos yra užsakęs ir VšĮ „Socialinių inovacijų institutas“ yra atlikęs Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse tyrimą, kurį sudaro savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių apklausa ir jaunimo informavimo apie jaunimo politiką septyniose savivaldybėse tyrimas. Pastarajame tyrime viena iš septynių savivaldybių yra tiriama savivaldybė.		Savivaldybėje vykdytų nacionalinių ir tarptautinių jaunimo ar atskirų jo grupių tyrimų temos, klausimai ir rezultatai.	

5.3. Duomenys apie jaunimą				Vertinimas			
				2012 m.:		2010 m.:	
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai		
Turimi duomenys apie jaunimą	3	3	Jaunimo reikalų koordinatorius renka ir sistemina informaciją apie rajone veikiančias jaunimo organizacijas ir kasmet jas atnaujina.	Jaunimo reikalų koordinatorius renka ir sistemina informaciją apie rajone veikiančias jaunimo organizacijas. Egzistuoja rajono jaunimo situacijos analizės užuomazgos, detalesni reikalavimai turėtų atsirasti bendrame plane ir būti nuolat atnaujinami.	Jaunimo politikos ir jaunimo veiklos sričių, kuriose yra renkami, kaupiami ir atnaujinami duomenys ir informacija, skaičius. Savivaldybės jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei asmenų susisteminti duomenys; jų atnaujinimo ir papildymo reguliarumas, išsamumas.		
Duomenų prieinamumas ir bendradarbiavimas keičiantis jais	1	1	Duomenys viešai nėra prieinami, bendradarbiaujama duomenimis keičiantis pagal poreikį.	Nėra galimybė jaunimui, su jaunimu dirbančioms institucijoms, įstaigoms, organizacijoms bei asmenimis laisvai naudotis jaunimo tyrimų duomenimis. Visus duomenis turi Jaunimo reikalų koordinatorius.	Galimybė laisvai naudotis duomenimis jaunimui, su jaunimu dirbančioms institucijoms, įstaigoms, organizacijoms bei asmenimis. Institucijų, įstaigų, organizacijų skaičius, su kuriomis bendradarbiaujama apsikeičiant, papildant, atnaujinant informaciją duomenų bazėje		
5.4. Tyrimų rezultatų ir kitų duomenų panaudojimas				Vertinimas			
				2012 m.:		2010 m.:	
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai		
Rezultatų panaudojimas rengiant planus ir	4	3	Tyrimų rezultatai ir duomenys naudojami praktiškai – rengiant savivaldybės planus ir programas. Atsižvelgiant į tyrimus, atsirado	Tyrimų rezultatai ir duomenys praktiškai naudojami rengiant savivaldybės planus ir programas.	Tyrimų rezultatų ir duomenų praktinis panaudojimas rengiant savivaldybės planus, programas.		

programas			mobilus jaunimo centras, finansuojamas savivaldybės, bei savaitgalio akademija.		Nacionalinių ir tarptautinių programų, kurias rengiant savivaldybė teikė savo duomenis apie jaunimą, jaunimo veiklą ir politiką duomenys, skaičius.
Rezultatų panaudojimas vertinant įgyvendintas programas	2	2	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Nėra sistemiško tyrimų rezultatų ir duomenų naudojimo, vertinant jaunimo politikos įgyvendinimo efektyvumą ir kokybę. Dažniausiai vertinimas vyksta fokus grupės ar interviu metodais.	Tyrimų rezultatų ir duomenų naudojimas jaunimo politikos įgyvendinimo efektyvumui ir kokybei įvertinti. Atvejų skaičius, kai tyrimų duomenys buvo naudojami jaunimo veiklos ar jaunimo politikos efektyvumui ir kokybei įvertinti.

6. JAUNIMO INFORMAVIMAS

6.1. Jaunimo informavimas apie jaunimo politiką				Vertinimas							
				2012 m.:		3		2010 m.:		3	
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010				Informacijos šaltiniai			
Jaunimo informavimo efektyvumas	4	3	Ženkliai padidėjo socialinio tinklapio „Facebook“ naudojimas informuojant apie jaunimo veiklą. Pagerėjo informavimas per jaunimo darbuotojus. Daugiau pasikeitimų, lyginant su 2010 metų situacija šioje srityje per vertinimo laikotarpį nėra.	Apie savivaldybėje svarstomus sprendimus jaunimas nėra informuojamas. Vienas iš pavyzdžių, Telšių jaunimo centro projektas sureguliariai gaunančių informaciją apie vietos televizija „Jaunimas jaunimui“, kurios metu kurta laida „Mes“. Kitas pavyzdys, Jaunimo centro autobusiukas, apvažiavęs visas mokyklas, apie centrą buvo informuojamas mokyklose pamokų metu, skiriant 5 min.				Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, neformalių jaunimo grupių reguliariai gaunančių informaciją apie savivaldybėje svarstomus ir priimtus sprendimus jaunimui aktualiais klausimais, projektus, įvairias galimybes skaičius. Jaunimo informavimo priemonių ir būdų skaičius			
Dvipusės informacijos sklaidos priemonių	2	2	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Prieš rinkimus politikai mielai diskutuoja ir bendrauja su jaunimu.				Jaunimo diskusijų kartu su savivaldos atstovais skaičius įvairiomis jaunimo politikos įgyvendinimo temomis.			

efektyvumas					Jaunų žmonių, dalyvavusių diskusijose įvairiomis jaunimo politikos įgyvendinimo temomis, skaičius.
6.2. Jaunimo veiklos žinomumas				Vertinimas	
				2012 m.:	3
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai
Jaunų žmonių požiūris į jaunimo veiklą	3	2	Jaunimo veiklos žinomumas tarp jaunų žmonių per vertinimo laikotarpį padidėjo.	Jaunimo organizacijos jaunimo tarpe nėra itin žinomos, kaip pačios organizacijos galvoja, kad apie jas žino.	Jaunų žmonių procentas, žinantis jaunimo organizacijas.
			Jaunimo žinojimas apie savanorystę ženkliai išaugo. Rajone yra dvi tarptautinius savanorius priimančios organizacijos.		Jaunų žmonių požiūris į jaunimo organizacijas.
					Jaunų žmonių požiūris į savanorišką jaunimo veiklą.
					Jaunų žmonių požiūris į neformalias jaunų žmonių grupes.
					Jaunų žmonių požiūris į jaunimo iniciatyvas
Informacijos apie jaunimo veiklą efektyvumas	2	2	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Yra išleisti kalendoriai su jaunimo organizacijomis, skrajutės, apie jaunimo veiklą informuoja mobilus jaunimo centro autobusas.	Informacinės medžiagos, pristatančios jaunimo veiklą, įvairovė.
					Informacinės medžiagos, pristatančios jaunimo veiklą, tiražai.
					Informacinės medžiagos, pristatančios jaunimo veiklą, platinimo vietos ir būdai
6.3. Jaunimo leidiniai				Vertinimas	
				2012 m.:	4

Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai
Jaunimo komunikacijos efektyvumas	4	4	Jaunimo organizacijos turi savo interneto svetaines, socialiniame tinkle „Facebook“ puslapius, transliuojama jaunimo laida radijuje.	Telšių rajone didelis skaičius jaunimo organizacijų turi savo internetinius puslapius, leidžiamas jaunimo žurnalas "Woba", vietinėje televizijoje buvo kuriama jaunimo laida.	Jaunimo interneto puslapių, portalų, elektroninių laikraščių, naujienų aplinkraščių, skirtų savivaldybės teritorijoje gyvenančiam jaunimui, skaičius. Jaunimo interneto puslapių, portalų, elektroninių laikraščių, naujienų aplinkraščių, skirtų savivaldybės teritorijoje gyvenančiam jaunimui, lankomumas, pasiekiamos auditorijos skaičius. Jaunimo išleistų garso ir vaizdo leidinių, rubrikų, įgyvendintų projektų šioje srityje, skaičius.

6.4. Erdvė jaunimui vietinėje žiniasklaidoje

Vertinimas

2012 m.:

4

2010 m.:

4

Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai
Jaunimo veiklos atspindys vietinėje žiniasklaidoje	4	4	„Telšių žiniuose“ kartą per mėnesį skiriamas puslapis jaunimui, o „Žemaitijos naujienose“ dažniau. Situacija šioje srityje vertinama gerai.	Laikraščiuose „Kalvota Žemaitija“, „Telšių žinios“ jaunimo veikla atsispindi periodiškai. Jaunimas turi galimybes, pavyzdžiui, grįžus gali pranešti apie savo keliones. Remiantis jaunimo informavimo tyrimo duomenimis (2009 m.), vietos spaudoje jaunimo veikla atspindėta taip: „Kalvotoji Žemaitija“ - 62 pranešimų susijusių su jaunimu (60 laikraščių, „Penktadienio žemaitis“ - 38 vnt. (41 numerįje), „Telšiai šiandien“ - 63 vnt. (77 numeriuose), „Telšių žinios“ - 66 vnt. (90 numeriuose).	Regioninės ir vietinės žiniasklaidos priemonių skaičius, kuriose yra jaunimo tematika. Jaunimo tematikos periodiškas. Galimybės jaunimo ir jaunimo organizacijoms nemokamai pristatyti savo vykdomą veiklą per žiniasklaidos priemones (pasinaudojusių skaičius per metus)

7. TARPŽINYBIŠKUMAS, TARPSEKTORIŠKUMAS (JAUNIMO POLITIKOS INTEGRALUMAS)

7.1. Jaunimo politiką integruojančios struktūros				Vertinimas					
				2012 m.:		3		2010 m.:	
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai			
Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose svarstyti jaunimo klausimai	3	3	<p>Situacija per vertinimo laikotarpį iš esmės nesikeitė.</p> <p>Vertintojų grupės nuomone, pirmojo vertinimo metu buvo parašytas nepagrįstai mažas balas. Tačiau jo padidinti nėra jokio pagrindo.</p>	<p>Visi Jaunimo reikalų tarybos klausimai svarstomi Švietimo, kultūros ir sporto komitete. Jaunimo centro steigimas buvo svarstomas visuose komitetuose ir Tarybos kolegijoje. Jaunimui dalyvauti posėdžiuose yra suteikiama formalitė. Posėdžiai vieši, tačiau jaunimas nedalyvauja.</p>		<p>Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose svarstyti jaunimo klausimai, kiek ir kokių sprendimų priimta atsižvelgiant į jaunimo reikalų tarybos siūlymus.</p> <p>Jaunimo atstovų galimybės dalyvauti Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose, kuomet yra svarstomi jaunimui aktualūs klausimai ir priimami sprendimai.</p>			
Jaunimo reikalų tarybos veikla	4	3	<p>Jaunimo reikalų tarybos posėdžiai yra reguliarūs, vyksta kartą per mėnesį. Svarstomi laisvalaikio, užimtumo, finansavimo klausimai. Pati Jaunimo reikalų taryba, įsivertindama savo veiklą, pažymi, kad JRT veiklos plano atsiradimas pagerino tarybos darbą. Naujos sudėties tarybos nariai, deleguoti jaunimo, yra žymiai aktyvesni ir drąsiau reiškia savo nuomonę. JRT teigia, kad į jos siūlymus atsižvelgiama įvairiose savivaldybės struktūrose.</p>	<p>Jaunimo reikalų tarybos posėdžiai yra reguliarūs, vyksta kartą per mėnesį. Svarstomi laisvalaikio, užimtumo, finansavimo klausimai. Pati Jaunimo reikalų taryba, įsivertindama savo veiklą, pažymi šiuos kylančius sunkumus: Jaunimo reikalų tarybos narių pasyvumą, siūlant svarstyti jaunimui aktualius klausimus, jaunimo atstovai posėdžių metu nediršta išreikšti savo nuomonės, nes daug kalba vyresni tarybos nariai ir jaunimas dažnai tik patyli ir pritaria jų nuomonei. Jaunimo reikalų tarybos teikiami siūlymai daugiau skiriami administracijos direktoriui arba merui. Jaunimo reikalų taryba, vertindama savo veiklą, teigia, kad į jos siūlymus atsižvelgiama įvairiose savivaldybės struktūrose.</p>		<p>Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos (posėdžių reguliarumas, svarstomų klausimų įvairovė, tarybos narių dalyvavimo posėdžiuose atsakomybė, pateiktų savivaldybės tarybai pasiūlymų skaičius ir kt.).</p>			

Administracijos bendradarbiavimas	2	2	Situacija nepasikeitė. Tarpsektorinio bendradarbiavimo koncepcijos nėra. JRK perkeltas į Švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto skyrių, todėl tikėtina, kad bendradarbiavimas tarp administracijos darbuotojų pagerės.	Jaunimo reikalų koordinatorius bendradarbiauja su švietimo, vaikų teisės, socialinių reikalų specialistais. Formalizuoto bendradarbiavimo formų nėra. Vertinimo metu Jaunimo reikalų koordinatorius pasidalino mintimis apie planuojamą rengti tarpsektorinio bendradarbiavimo koncepciją.	Savivaldybės administracijos skyrių (departamentų) praktinis bendradarbiavimas (kiek dalyvauti atskirų skyrių /departamentų veiklų planavimuose, darbo grupėse, lėšų svarstymuose ir kt.		
Duomenų bazė apie jaunas žmones ir su jais dirbančias institucijas, jiems skiriamas veiklas/paslaugas	2	2	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Savivaldybėje neegzistuoja vieninga duomenų bazė apie jaunas žmones ir su jais dirbančias institucijas, jiems skiriamas veiklas. Duomenys yra kaupiami, bandoma juos sisteminti.	Ar turima savivaldybėje vieninga duomenų bazė apie jaunas žmones ir su jais dirbančias institucijas, jiems skiriamas veiklas/paslaugas.		
7.2. Jaunimo politikos integravimas savivaldybės strateginiuose dokumentuose ir įvairių sričių (kultūros, sporto, socialinių reikalų ir kt.) veiklų programose, planuose				Vertinimas			
				2012 m.:	3	2010 m.:	2
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	
Jaunimo politikos įtraukimas į strateginius savivaldybės dokumentus	4	3	Ssavivaldybės 2004-2020 m. strategijoje yra dalis, skirta jaunimo politikai.	Rajono strategijoje nėra išskiriamas jaunimas, joje kalbama apie aikštynų įrengimą, stovyklą jaunimui, tačiau į visa tai nežiūrima kompleksiskai, per jaunimo prizmę.		Strategijų, programų, veiklos planų, kuriuose išskiriama jaunimo tema, jaunimo politika, skaičius.	Strategijose, programose, veiklos planuose nagrinėjamų problemų, temų, sričių klausimų jaunimo politikoje įvairovė.
Tarpžinybiškumo užtikrinimas, įtraukiant partnerius į jaunimo klausimų sprendimą	3	1	Tarpžinybiškumą užtikrinant, jaunimas įtraukiamas tik per Jaunimo reikalų tarybą. Jaunimo centre tarpžinybiškumas užtikrinamas, sudarant darbo grupes įtraukiant policiją, mokyklas. Į savivaldybės priimamus sprendimus jaunimo klausimais	Rajone nėra susiformavusi praktika į programų, planų ar priemonių, skirtų jaunimui formavimą ir įgyvendinimą įtraukti visuomeninius partnerius, kuriant ir palaikant tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo tinklus.		Programų, planų bei priemonių jaunimo politikos srityje, kurias įgyvendinti užtikrinamas tarpžinybinio bei tarpsektorinio bendravimo ir bendradarbiavimo principai, skaičius.	

			socialiniai partneriai nėra įtraukiami.		Į programų, planų ir priemonių įgyvendinimą įtrauktų institucijų, įstaigų, kurių kompetencijai priskirti jaunimo klausimai, jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų skaičius.
					Į programų, planų bei priemonių įgyvendinimą įtrauktų privataus verslo, žiniasklaidos atstovų skaičius.
					Savivaldybės institucijų bei įstaigų, atsakingų už jaunimo politikos įgyvendinimą partnerių regioniniame, nacionaliniame bei tarptautiniame lygmenyse, skaičius, įtrauktų į savivaldybės programų, planų bei priemonių jaunimo politikos srityse įgyvendinimą skaičius
7.3. Tarpžinybinių ir tarpsektorinių bendradarbiavimo tinklų praktinis veikimas				Vertinimas	
				2012 m.:	3
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai
Tarpžinybinių darbo grupių veikla	2	2	Vienintelė tarpžinybinė darbo grupė – Vaikų gerovės komisija.	Rajone veikia darbo grupės ir komisijos iš dalies dirba ir jaunimo politikos srityse, sukurtos remiantis tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo principais.	Darbo grupių ir komisijų jaunimo politikos srityse, sukurtų remiantis tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo principais, skaičius. Privataus verslo, žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų sektoriaus įtraukimo užtikrinimas darbo grupėse ir komisijose.

Bendradarbiavimo tinklai	3	1	Jaunimo darbuotojų bendradarbiavimo tinklas yra labai stiprus (100 žmonių), tai lėmė sertifikavimo sistemos diegimas.	Neegzistuoja bendradarbiavimo tinklų, sukurtų tarpsektorinio bendravimo principais.	Bendradarbiavimo tinklų, sukurtų tarpsektorinio bendravimo principais, skaičius.		
					Bendradarbiavimo tinklų, sukurtų tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendravimo principais įvairovė, veiklos rezultatai ir jų vertinimai.		
					Įstaigų ir organizacijų tarpusavio bendradarbiavimas įvairiuose lygmenyse organizuojant inovatyvius veiklas, vykdančias inovatyvius projektus.		
7.4. Savivaldybės įgyvendinamų programų bei priemonių atitikimas nacionalinės jaunimo politikos prioritetams				Vertinimas			
				2012 m.:	4	2010 m.:	4
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010	Informacijos šaltiniai		
Savivaldybės dalyvavimas nacionalinių programų ir priemonių įgyvendinime	4	4	Savivaldybė dalyvauja Partnerystės tarp valstybinio ir NVO sektoriaus skatinimo projekte. Tai atveria savivaldybei galimybę išmėginti naujai sukuriamas metodikas bei priemones.	Nuo 2009 m. birželio mėn. pradėtas įgyvendinti projektas Telšių rajono savivaldybėje Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos „Partnerystės tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas įgyvendinant integruotą jaunimo politiką“. Dalyvaujama Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos tarptautiniame bendradarbiavimo jaunimo politikos srityje su Vokietijos Federacinės respublikos Federalinės šeimos, senjorų, moterų ir jaunimo reikalų ministerija projekte. Savivaldybė aktyviai dalyvauja nacionalinių programų ir priemonių įgyvendinime.	Savivaldybės įgyvendinamų programų bei priemonių įvairiose jaunimo politikos srityse prioritetai ir jų atitiktis valstybinės jaunimo politikos prioritetams. Valstybės institucijų bei įstaigų įgyvendinamų programų bei priemonių įvairiose jaunimo politikos srityse atitiktis savivaldybės jaunimo politikos aktualijoms ir prioritetams.		

Nacionalinių ir tarptautinių programų panaudojimas jaunimo politikos įgyvendinimui	4	4	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Praktiškai išnaudojamos nacionalinių ir tarptautinių programų teikiamos galimybės, siekiant spręsti aktualius savivaldybės jaunimo politikos klausimus.	Praktiškai išnaudotų nacionalinių ir tarptautinių programų atveriamų galimybių, siekiant spręsti aktualius savivaldybės jaunimo politikos klausimus, skaičius.
					Praktiškai išnaudotų galimybių atvejai ir jų įtaka savivaldybės jaunimo politikai įgyvendinti

8. JAUNIMO POLITIKOS VERTINIMAS IR INOVACIJOS VYKDANT JAUNIMO POLITIKĄ SAVIVALDYBĖJE

8.1. Jaunimo politikos įgyvendinimo vertinimas				Vertinimas			
				2012 m.:		4	
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	
Jaunimo politikos vertinimai	4	2	Vertinimai atliekami tik JRD užsakymu.	Savivaldybė netaiko specialių būdų ar priemonių jaunimo politikos įvertinimo ir geros praktikos sklaidos įvairiuose lygmenyse. Veikla vyksta tradiciškai pristatant, aptariant įgyvendintas iniciatyvas.		Jaunimo politikos įvertinimo ir geros praktikos sklaidos įvairiuose lygmenyse būdai, kuriuos taiko savivaldybė. Vertinimo periodiškas, vertinime dalyvaujančios institucijos, kriterijai ir kt.	
Organizacijų veiklos vertinimas/įsivertinimas	4	3	Savivaldybė vertina jaunimo centrų veiklos kokybę. Taip pat renkami duomenys apie jaunimo organizacijų veiklą, tačiau jie yra gana paviršutiniški. Dalis jaunimo organizacijų pačios vertinasi savo veiklą, tačiau pagal skirtingas metodikas.	Jaunimo centrai teikia kokybės vertinimus. Jaunimo organizacijos Jaunimo reikalų koordinatoriui teikia statistiką apie organizaciją (žmonių kiekį, priežastis, kodėl mažėja žmonių, vykdomų veiklų aprašymus ir t.t.). Jaunimo centrai teikia kokybės vertinimo paslaugas. Vertinimo grupė neturėjo žinių apie organizacijų atliktus įsivertinimus.		Savivaldybėje veikiančių jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų veiklos kokybės vertinimas/įsivertinimas: periodiškas, kriterijai, vertinimo būdai, principai ir kt.	
8.2. Inovacijų taikymas ir plėtra formuojant bei įgyvendinant jaunimo politiką				Vertinimas			
				2012 m.:		5	
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	

Inovacijos ir pokyčių valdymas	5	5	Išbandyta Jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistema.	Igyvendinami pilotiniai projektai, savivaldybė atvira naujovėms ir inovacijoms. 2006 m. bendraujant su JRD pradėjo veikti du atviri jaunimo centrai. Ilgalaikės pagalbos priemonės (JRD projektas su Vokietija): mokymų patyrimą centras, mobilus jaunimo centras, jaunimo darbuotojų sertifikavimas.	Inovacijų jaunimo politikoje diegimo įvairovė, rezultatai ir esminiai pasiekimai. Pokyčių jaunimo politikoje valdymas ir jo rezultatai.
--------------------------------	---	---	---	---	---

9. TARPTAUTINIŲ RYŠIŲ IR BENDRADARBIAVIMO PALAIKYMAS

9.1. Bendradarbiavimas su kitų šalimis jaunimo politikos įgyvendinimo klausimais				Vertinimas			
				2012 m.:	4	2010 m.:	3
Rodiklis	V 2012	V 2010	Pastabos 2012	Pastabos 2010		Informacijos šaltiniai	
Institucinis bendradarbiavimas su užsienio partneriais jaunimo politikos srityje	3	3	Per vertinimo laikotarpį pasikeitimų neįvyko.	Telšių apskritis bendradarbiauja su Vokietija. Su Austrija pasirašyta nauja sutartis, jaunimo bendradarbiavimas įtrauktas atskiru punktu. Mokyklos bendradarbiauja per Socrates ir Comenius programas.		<p>Tarptautinio bendradarbiavimo protokolų jaunimo politikos srityje skaičius.</p> <p>Užsienio šalių jaunimo politiką formuojančių įgyvendinančių savivaldybės institucijų, su kuriomis bendradarbiaujama jaunimo politikos srityje, skaičius.</p> <p>Priemonių bei renginių, įgyvendinamų bendradarbiaujant su užsienio šalių savivaldybių jaunimo politiką formuojančiomis bei įgyvendinančiomis institucijomis, skaičius.</p> <p>Savivaldybės jaunimo politiką formuojančių bei įgyvendinančių atstovų, dalyvavusių tarptautiniuose renginiuose, skaičius</p>	

					Užsienio šalių gerosios praktikos pritaikymas formuojant bei sėkmingai įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje
Jaunimo dalyvavimas tarptautinėje veikloje	4	4	Jaunimo organizacijos naudojasi JTBA ir JRD suteikiamomis galimybėmis vykdyti tarptautinę veiklą.	Jaunimas pasinaudoja kitų sukurtomis programomis dalyvauti tarptautiniuose projektuose.	Tarptautinių jaunimo projektų skaičius
					Jaunimo, dalyvaujančio tarptautiniuose projektuose, skaičius.
					Užsienio šalių gerosios praktikos pritaikymas formuojant bei sėkmingai įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje

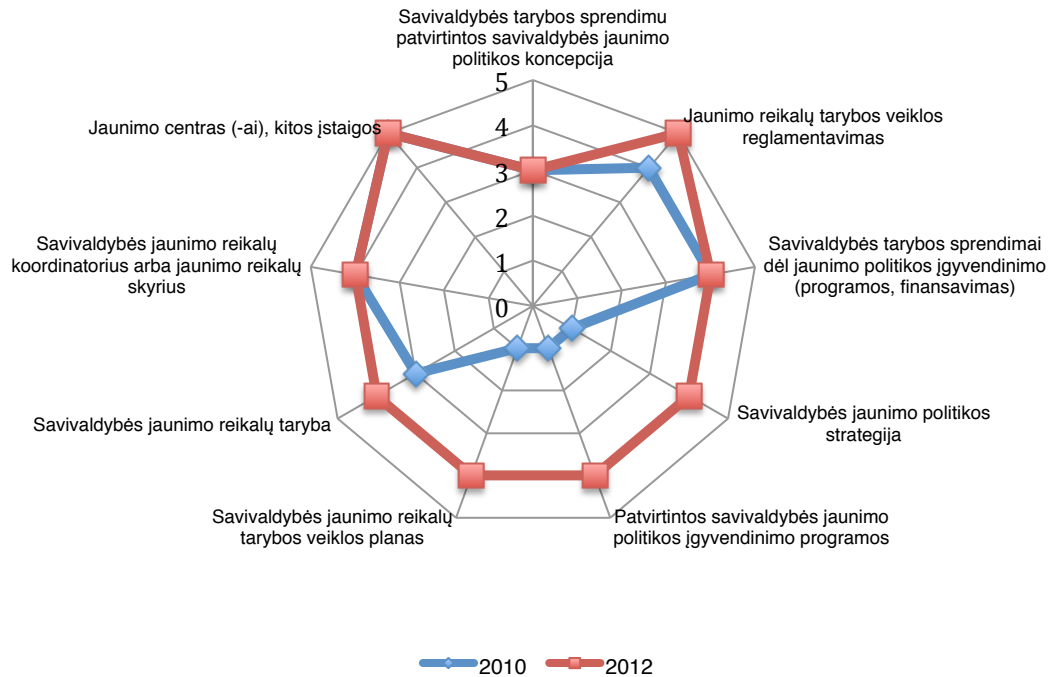
VERTINIMO REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

Vertinimo metu komisija bendru sutarimu skyrė balus kiekvienam jaunimo politikos rodikliui (nuo 1 iki 5; išimtiniais atvejais buvo rašomas 0, jei tokio rodiklio nebuvo galima išmatuoti). Žemiau pateikiama bendra rodiklių vidurkių suvestinė, atspindinti jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės vertinimą Telšių rajono savivaldybėje. Toliau grafikai detalizuoja kiekvienos metodikos dalies vertinimą, parodant silpnąsias ir stipriąsias jaunimo politikos įgyvendinimo puses, per dvejus metus tarp vertinimų įvykusius pokyčius, bei pateikiant praktines rekomendacijas tolimesniam situacijos gerinimui. Detalūs kiekvieno vertinimo kriterijaus aprašai pateikiami aukščiau esančioje dokumento dalyje.

Jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės vertinimas yra sąlyginis, nes vertinimas vykdomas savianalizės principu, t.y. vertinimas atliekamas ne pagal iš anksto nustatytus konkrečius balams būtinus reikalavimus, o pagal savivaldybės administracijos direktoriaus vertintojų grupės nuomonę. Vertintojų grupės sudėties kaita taip pat darė įtaką jaunimo politikos kokybės vertinimui. Pirminių ir pakartotinių vertinimų metu, vertintojų grupės sudėtis kito, todėl darytina prielaida, kad dalies vertintojų nuomonė ir tam tikrų jaunimo politikos aspektų (ar net sričių) vertinimas buvo skirtingas.

Nepaisant aukščiau įvardintų ribotumų, grafinis vertinimo vaizdavimas kiekvienoje vertinamoje srityje ir bendras sričių vertinimo grafikas atspindi jaunimo politikos įgyvendinimo stipriąsias ir silpnąsias puses (kuo aukštesniu balu įvertinti atitinkami rodikliai, tuo, vertintojų grupės nuomone, analizuojama jaunimo politikos sritis vertintina stipriau ir atvirkščiai –mažiausi balai rodo silpiausias sritis). Pagal pateiktus grafikus galima identifikuoti problematiškiausias sritis – jas atspindi santykinai mažiausi balai atitinkamose vertinimo srityse.

1. Jaunimo politikos formavimas bei įgyvendinimas

Pagrindiniai privalumai:

- Pasiekti 2010 metais užsibrėžti tikslai dėl jaunimo politikos dokumentų (strategijos, JRT veiklos plano, programos);
- Aktyviai veikiantys jaunimo centrai;
- Aiškiai reglamentuota JRT veikla.

Pagrindiniai trūkumai:

- Nėra savivaldybės jaunimo politikos koncepcijos;
- Neaiškūs jaunimo atstovų delegavimo į JRT pagrindai;
- JRT priskirta nemažai papildomų funkcijų.

2012 metų jaunimo politikos formavimo bei įgyvendinimo vertinimas rodo šioje srityje teigiamus pokyčius. Pirmiausia pažymėtina tai, kad, nors per vertinimo laikotarpį rajone ir neatsirado atskira jaunimo politikos strategija, tačiau bendroje rajono savivaldybės strategijoje yra išskirta atskira dalis jaunimo politikai. Atliekant 2010 metų vertinimą buvo akcentuota, kad šio pokyčio bus siekiama. Taigi šis pasiekimas vertinamas teigiamai. Panaši situacija yra ir su jaunimo politikos įgyvendinimo programa. Nors atskiros jaunimo politikos programos nėra, tačiau jaunimo politika yra pakankamai integruota į *Išsilavinusios bendruomenės ugdymo*, *Saugios aplinkos užtikrinimo* ir kitas programas.

Pažymėtina, kad nors situacija šiose srityse per vertinimo laikotarpį ir pagerėjo, norint pasiekti dar geresnių rezultatų jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo srityje, savivaldybei **rekomenduojama sukurti ir patvirtinti tiek jaunimo politikos strategiją, tiek atskirą jaunimo politikos įgyvendimo programą**. Jaunimo politika yra integrali politika, apimanti daugybę vertikalių sričių, ir jos tik dalinis įtraukimas į atskiras programas ir bendrą strategiją neviseškai atspindi jaunimo poreikius ir interesus.

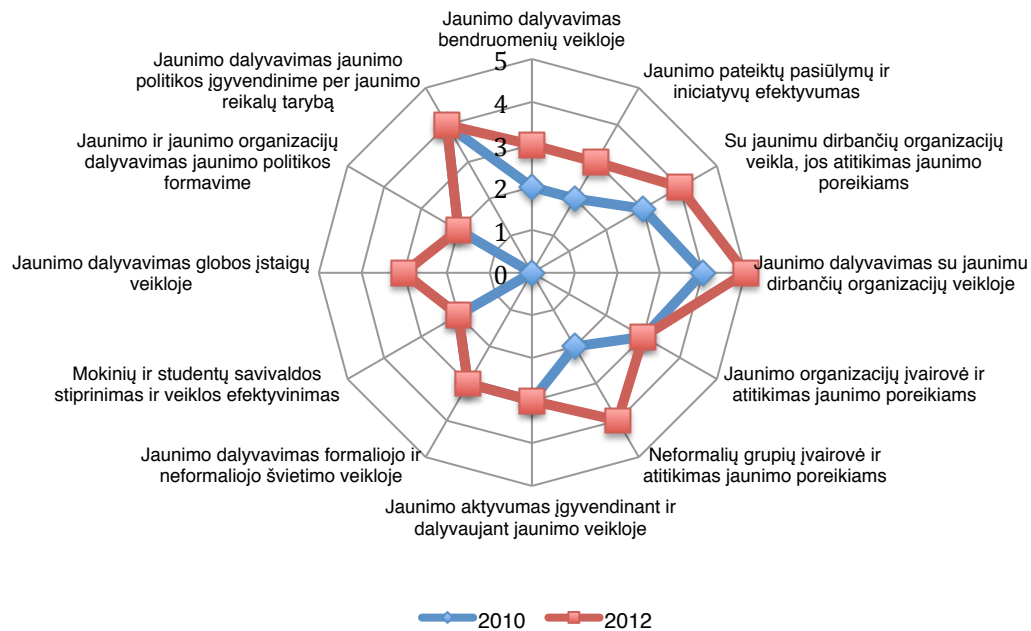
Pirmasis vertinimas atskleidė, kad rajono jaunimo politikos koncepcija, patvirtinta 2005 metais, yra nepritaikyta Telšių rajono poreikiams, yra pasenusi ir reikalauja atnaujinimo. Nepaisant to, per vertinimo laikotarpį pasikeitimų šioje srityje neįvyko. Atsižvelgiant į tai, yra **rekomenduojama nedelsiant pradėti rengti ir kuo greičiau patvirtinti naują Telšių rajono jaunimo politikos koncepciją**.

Antrojo vertinimo metu pastebėti teigiami pokyčiai vertinant už jaunimo politikos įgyvendinimą atsakingas struktūras. Per vertinimo laikotarpį Jaunimo reikalų taryba pradėjo veikti vadovaudamasi patvirtintais veiklos planais, sugriežtinus atrankos į Jaunimo reikalų tarybos narius kriterijus, buvo išspręsta jaunimo atstovų vangaus dalyvavimo veikloje problema. Visgi išlieka jaunimo atstovų delegavimo į JRT legitimumo problema, todėl, norint ją išspręsti, **rekomenduojama paskatinti regioninės jaunimo organizacijų tarybos kūrimą rajone**.

Rajone taip pat pakito jaunimo reikalų koordinatoriaus situacija. Visų pirma, jis nebėra pavaldus tiesiogiai administracijos direktoriui, o yra perkeltas į Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų skyrių, antra, jam priskirtos papildomos funkcijos, tokios kaip mokinių savivaldų kuravimas ir vaikų socializacijos programos administravimas. Tai nėra vertinama teigiamai, nes papildomos funkcijos verčia JRK skirti mažiau savo darbo laiko skirti jaunimo problemoms spręsti ir mažina jaunimo politikos, kaip integralios politikos, įgyvendinimo kokybę. **Rekomenduotina perkelti JRK atgal tiesiogiai administracijos direktoriaus pavaldumui ir panaikinti jam visas papildomas funkcijas, tiesiogiai nesusijusias su jaunimo politika**.

Jaunimo centro veikla ir 2010 metų vertinime buvo įvertinta aukščiausiu balu, 2012 m. vertinimas parodė, kad savivaldybė dar labiau pagerino šio centro veiklas. Buvo skiriami papildomi etatai ir atsirado mobilus jaunimo centras, skirtas pasiekti kaimuose gyvenantį jaunimą. Mobilus jaunimo centras yra labai naudingas ir ženkliai prisideda prie jaunimo politikos tikslų pasiekimo savivaldybėje. **Rekomenduojama ieškoti vidinių ir išorinių galimybių tiek stacionaraus tiek mobilaus jaunimo centro veiklos plėtrai**.

2. Jaunimo dalyvavimas

Pagrindiniai privalumai:

- Aktyvus jaunimo siūlymų teikimas per JRT;
- Aktyvus jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų veikloje;
- Neformalių grupių pažinimas.

Pagrindiniai trūkumai:

- Jaunimo dalyvavimas globos įstaigų veikloje yra tik formalus;
- Prasta mokinių savivaldos situacija;
- Nėra regioninės jaunimo organizacijų tarybos, o tai trukdo jaunimui aktyviai dalyvauti jaunimo politikos formavime.

Vertinant jaunimo dalyvavimą savivaldoje pagal gyvenamąją teritoriją pažymėtina, kad nors nedidelis progresas pagal vertinimus yra jaučiamas, visgi per vertinimo laikotarpį situacija iš esmės nepasikeitė. Jaunimo dalyvavimo bendruomenių veikloje pokytis buvo tai, kad didesnėse bendruomenėse pradėjo veikti pavieniai jauni žmonės, tačiau bendruomenių valdymo organuose jaunų žmonių nepadaugėjo ir jų pesimistinis nusistatymas bendruomenių veiklos atžvilgiu, kuris pasireiškia nesidomėjimu ir nedalyvavimu bendruomenių veikloje, išliko. Išskyrus jaunuosius ūkininkus, kurie teikia siūlymus, susijusius su žemės ūkio politika bei jaunų žmonių skatinimu ūkininkauti, jaunimo

pasiūlymai spręsti vietos problemas yra susiję tik su laisvalaikiu, todėl neatspindi jaunimo politikos spektro. ***Rekomenduojama aktyvinti jaunimo dalyvavimą bendruomenių veikloje, įtraukiant jaunimą į realią savivaldą. Prie tokio aktyvinimo galėtų ženkliai prisidėti mobilus jaunimo centras, pasiekiantis kaimiškose vietovėse gyvenančius jaunus žmones.***

Jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų savivaldoje. Reikėtų atkreipti dėmesį į teigiamą jaunimo centro įtaką šiam dalyvavimui ir, dėl rajono specifikos, ypač ryškų religinių organizacijų vaidmenį. Stiprinant jaunimo išitraukimą ir į kitas su jaunimu dirbančias organizacijas ***rekomenduojama jaunimo centrą ir ypač mobilių jaunimo centrą bei religines organizacijas išnaudoti kaip platformą raginant jaunimą išitraukti į įvairesnio pobūdžio veiklą, kuri galbūt labiau atspindėtų jų poreikius.***

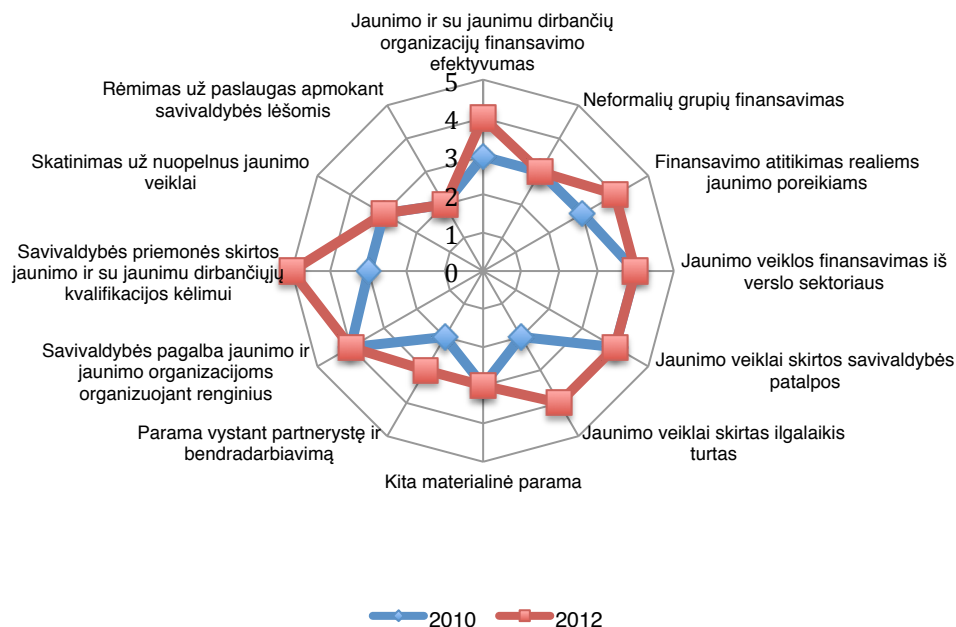
Jaunimo dalyvavimas jaunimo veikloje. Pažymėtina, kad nors ir mažėjant jaunų žmonių skaičiui, jaunimo organizacijų skaičius išlieka toks pat, ir netgi didėja. Tai rodo, kad rajone likęs jaunimas jaučia šių organizacijų poreikį ir, galbūt, turėjimas daugiau informacijos paskatintų aktyviau dalyvauti jaunimo veikloje. Pastebimas ir neformalių grupių gausėjimas ir suaktyvėjimas. Manoma, kad tai susiję ir su aktyvia jaunimo centro veikla. Vis dėlto savivaldybė neturi duomenų, koks realus neformalių grupių ir į jas įsitraukusio jaunimo skaičius. ***Rekomenduojama išnaudoti jaunimo centrą ir mobilių jaunimo centrą, į kuriuos renkasi neformalus jaunimas, neformalių grupių ir jose dalyvaujančio jaunimo pažinimui ir informacijos apie formalias jaunimo organizacijas aktyvesniam skleidimui, taip raginant jaunimą jungtis į jaunimo organizacijas.***

Jaunimo dalyvavimas formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų savivaldoje. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad nei mokinių savivaldų, nei studentų savivaldų situacija rajone per vertinimo laikotarpį nesikeitė. 2010 metais teiktoje ataskaitoje buvo rekomenduota sukurti atitinkamus instrumentus (internetinius, leidinių pavidalu, organizuoti diskusijas ir pan.), kuriais būtų galima naudotis informuojant mokyklinį jaunimą apie moksleivių savivaldų galimybes pasiekti didesnių tikslų nei vien laisvalaikio organizavimas. Šios rekomendacijos nebuvo įgyvendintos. Atsižvelgiant į tai, ***rekomendacijos, skirtos pagerinti šiuos rodiklius, išlieka tos pačios.***

Taip pat nebuvo atsižvelgta į 2010 m. rekomendacijas, skirtas gerinti jaunimo dalyvavimą formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje. Pagrindinė vertintojų pateikta rekomendacija buvo regioninės jaunimo organizacijų tarybos įkūrimas, kuri nebuvo įgyvendinta. Nors situacija su Jaunimo reikalų taryba per vertinimo laikotarpį šiek tiek pagerėjo, tačiau pažymėtina, kad realaus situacijos šiame sektoriuje pagerėjimo galima laukti tik rajone įsisteigus regioninei jaunimo organizacijų

tarybai, todėl *rekomenduojame inicijuoti ir aktyviai skatinti jaunimo organizacijas steigti asocijuotą struktūrą, kuri galėtų efektyviai ginti jaunimo ir jaunimo organizacijų interesus savivaldybės lygiu.*

3. Parama jaunimui

Pagrindiniai privalumai:

- Jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistemos bandymas;
- Teikiamas finansavimas jaunimo veiklai beveik atitinka jaunimo poreikius;
- Savivaldybė teikia nefinansinę paramą jaunimo veiklai.

Pagrindiniai trūkumai:

- Savivaldybė nevykdo rėmimo apmokant už paslaugas jos lėšomis;
- Asmenys, nusipelnę jaunimo veiklai, nėra skatinami;
- Savivaldybė neskatina partnerystės ir bendradarbiavimo.

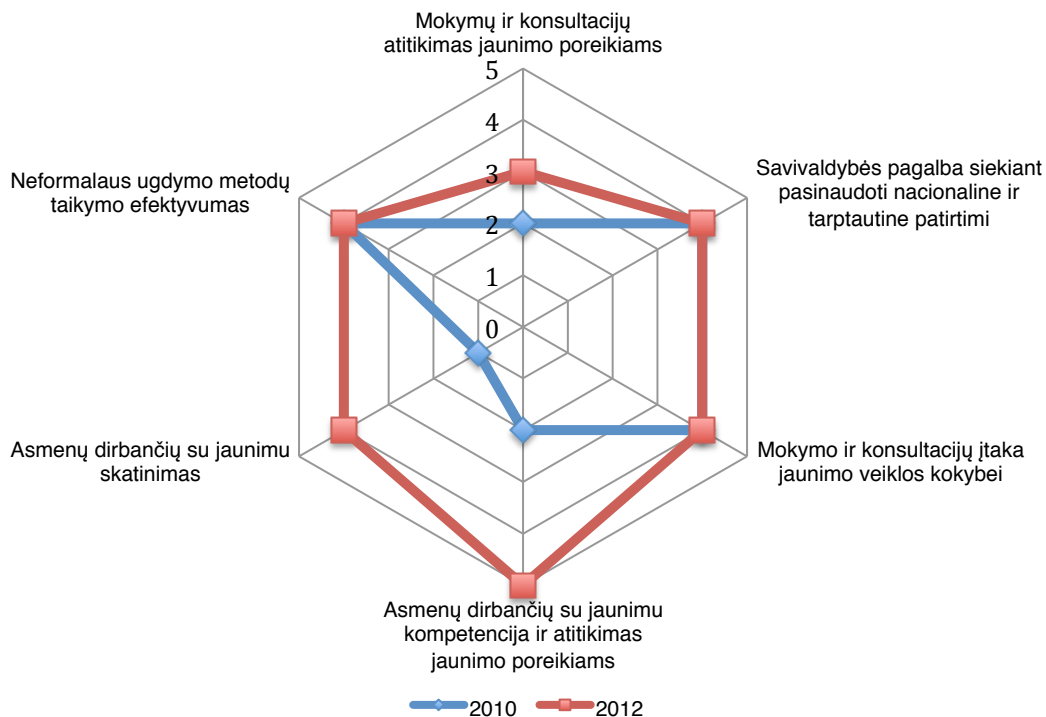
Vertinant finansinę paramą jaunimui atkreipiamas dėmesys į tai, kad savivaldybės skiriamos lėšos jaunimo politikai nuosekliai didėjo vertinimo laikotarpiu, t.y. nuo 2010 iki 2012 metų. Visgi labai mažą dalį jų sudaro konkursinis finansavimas jaunimo organizacijoms ir neformalioms grupėms. Nepaisant to, kad jaunimo centro ir mobilaus jaunimo centro indėlis į jaunimo politiką rajone yra neinvesticinis ir lėšų skyrimas jiems yra visiškai pagrįstas, visgi pažymėtina, kad, norint stiprinti

rajono jaunimo organizacijas ir aktyvinti jaunimo įsitraukimą į jas **rekomenduojama didinti konkursinį finansavimą jaunimo organizacijų projektams bent dvigubai**. Šiuo metu negalima teigti, kad yra patenkinama 90 % jaunimo organizacijų finansavimo poreikio, nes didžiąja dalimi jis yra sąlygotas nedidelio informuotumo apie galimybes gauti finansų jaunimo veiklai.

Materialinė parama jaunimui. Pažymėtina, kad patalpų jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms poreikis rajone yra patenkinamas. Vertintojų grupė pažymėjo, kad nėra nei vienos organizacijos, kuri būtų kreipusis ir negavusi patalpų. Savivaldybė skyrė materialinės paramos mobiliam jaunimo centrui, taip pat jaunimo centrai naudojasi galimybėmis gauti materialinę paramą iš Jaunimo reikalų departamento prie SADM. **Rekomenduojama nenutraukti materialinės paramos jaunimo centrams ir ją didinti, galbūt sudarant galimybes atsirasti keliems mobiliems jaunimo centrams taip pasiekiant dar didesnę nuo miesto nutolusio jaunimo skaičių.**

Labai pozityviai vertintinas sertifikavimo sistemos bandymas, kuriame dalyvavo 100 žmonių, išklaušę 176 valandų mokymų kursus, kaip dirbti su jaunais žmonėmis ir buvo atitinkamai sertifikuoti. Telšių rajono savivaldybė yra vienintelė savivaldybė Lietuvoje išbandžiusi šią sistemą. Manytina, kad šios sistemos bandymas žymiai pagerins darbo su jaunimu kokybę Telšių rajone. **Rekomenduojama ir toliau aktyviai dalyvauti inovatyviuose projektuose, susijusiuose su jaunimo politikos įgyvendinimu, ypač atkreipiant dėmesį į tarptautinį bendradarbiavimą, kuris šiuo metu yra mažai išnaudojama sritis, tačiau iš kurios galima gauti daug naudos.**

4. Jaunimo neformalus ugdymas, jaunimo mokymai ir konsultavimas

Pagrindiniai privalumai:

- Jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistema ženkliai pakėlė su jaunimu dirbančių asmenų kompetenciją ir prisidėjo prie jų skaitinimo;
- Savivaldybė efektyviai taiko neformalaus ugdymo metodus;
- Jaučiama teigiama vykdomų mokymų ir konsultacijų įtaka jaunimo veiklos kokybei.

Pagrindiniai trūkumai:

- Netiriami jaunimo poreikiai mokymų ir konsultacijų kontekste;
- Nėra jaunimo darbuotojų motyvavimo ir išlaikymo sistemos.

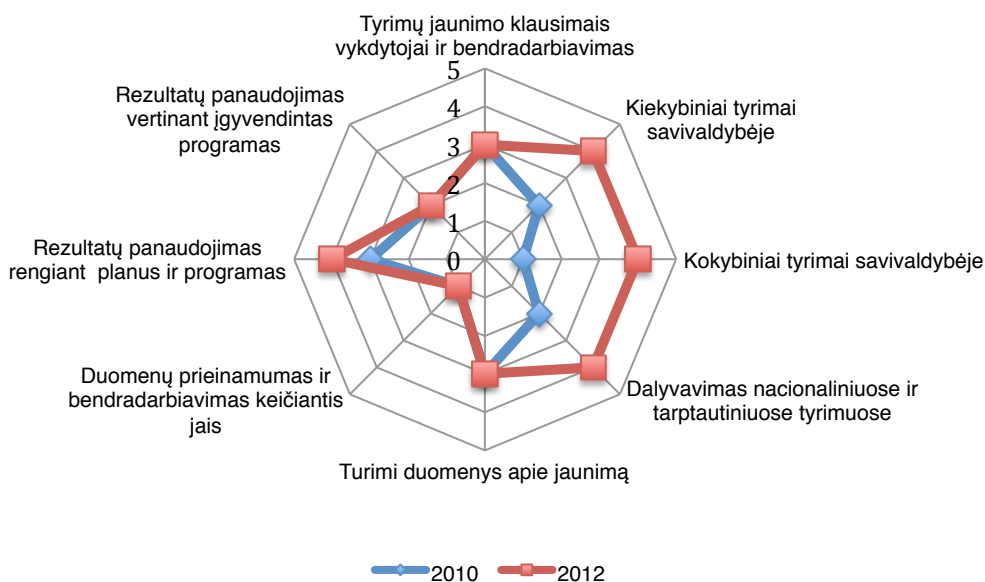
Jaunimo mokymų ir konsultavimo srityje pažymėtina, kad nors savivaldybė ir sudaro sąlygas asmenims dalyvauti nacionaliniuose šio pobūdžio mokymuose, visgi situacija su mokymais yra problematiška – nėra atliekami mokymų poreikių tyrimai, mažai konsultuojamasi su jaunimo organizacijomis, mokymai vykdomi tik per jaunimo centrą. **Rekomenduojama atlikti jaunimo ir jaunimo organizacijų mokymų poreikio tyrimą ir remiantis jo rezultatais organizuoti mokymus ne tik per jaunimo centrą bet ir (kol nėra regioninės jaunimo organizacijų tarybos) per jaunimo reikalų**

tarybą, pirmiausia nukreiptus į jaunimo veiklos aktyvinimą ir jaunimo motyvavimą. Norint įvertinti tiesioginę mokymų įtaką jaunimo politikai ir suprasti jų naudą rekomenduojama po kelių pirmų mokymų ciklų atlikti kokybinį mokymų ir konsultacijų įtakos jaunimo ir jaunimo organizacijų veiklos kokybei tyrimą.

Didžiausias pokytis rajone įvyko asmenų, dirbančių su jaunimu, srityje. Tai sietina būtent su jau aukščiau minėtu sertifikavimo sistemos bandymu. Sertifikavimo sistemos išbandymas išsprendė didžiąją dalį ankstesniame vertinime minėtų šios dalies problemų – su jaunimu dirbančių asmenų motyvacijos stokos, jaunimo politikos esmės nesupratimo, nemokėjimo bendrauti su jaunais žmonėmis. Taip pat itin motyvavo su jaunimu dirbančius asmenis. Norint, kad šios sistemos bandymo poveikis būtų ilgalaikis, *rekomenduojama bendradarbiaujant su jaunimu dirbančiais asmenimis sukurti nuolatinę jų skatinimo ir išlaikymo sistemą, kuri užtikrintų, kad sertifikuoti ir turintys tinkamas kompetencijas dirbti su jaunimu asmenys liktų rajone ir toliau prisidėtų prie jaunimo politikos kokybės gerinimo.*

Sertifikavimo sistemos bandymas prisidėjo ir prie neformalaus ugdymo kokybės rajone gerinimo, nes sistemos bandyme dalyvavę asmenys buvo mokomi ir neformalaus ugdymo metodų. Siekiant dar labiau gerinti šią sritį *rekomenduojama leisti sertifikuotiems asmenims sukurti neformalaus ugdymo gerinimo rajone programą ir skirti išteklių jos įgyvendinimui.*

5. Tyrimai jaunimo klausimais ir stebėseną

Pagrindiniai privalumai:

- Savivaldybėje atliekama nemažai kiekybinių ir kokybinių tyrimų;
- Tyrimų rezultatai yra panaudojami rengiant planus ir programas.

Pagrindiniai trūkumai:

- Nepakanka duomenų apie jaunimą;
- Turimi duomenys nėra prieinami viešai;
- Tyrimų rezultatai nėra panaudojami vertinant jau įgyvendintas programas.

Vertinant tyrimų jaunimo klausimais vykdytojus ir bendradarbiavimą pažymėtina, kad į rekomendacijas savivaldybei imtis rengti ir atlikti tyrimus pačiai atsižvelgta nebuvo ir vienintelė struktūra, su kuria bendradarbiaujama atliekant tyrimus, išlieka Jaunimo reikalų departamentas prie SADM. ***Rekomenduojama savivaldybei pačiai imtis iniciatyvos atlikti tyrimus, susijusius su jaunimo situacija, tam išnaudojant jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistemos bandyme dalyvavusių asmenų kompetencijas.***

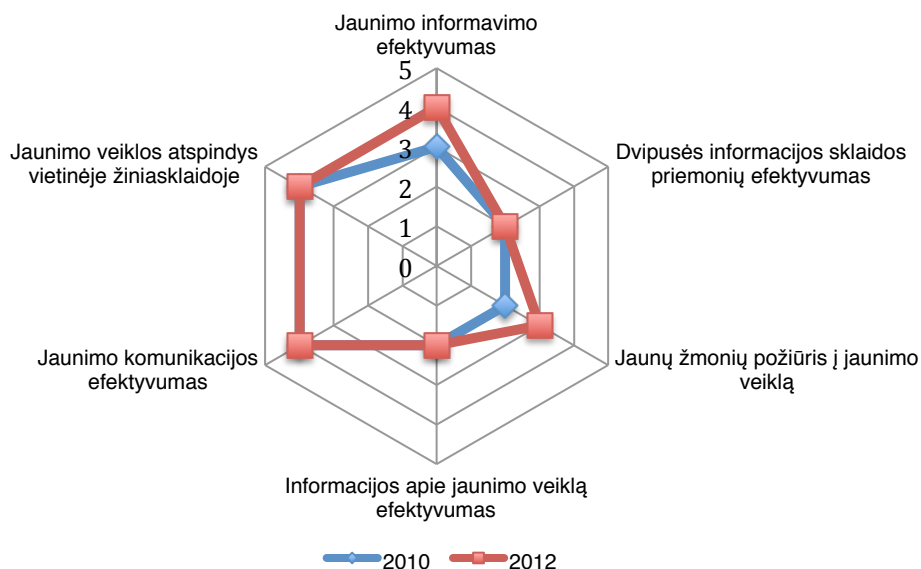
Tyrimų įvairovė, kokybė ir naudingumas. Vertintojų grupė pastebi, kad per vertinimo laikotarpį įvyko tam tikri teigiami pokyčiai – atsirado šioks toks sistemingumas (du jaunimo politikos kokybės tyrimai, keli kiekybiniai tyrimai). Sistemingumas pasireiškia tuo, kad atliekami pakartotiniai tyrimai, kas leidžia stebėti pokytį, o ne tik pavieniai, tarpusavyje nesusiję tyrimai. Visgi nors tyrimų kokybė ir naudingumas yra pagerėjęs, jų įvairovė vis dar nėra patenkinama. Todėl ***dar kartą raginama atsižvelgti į pastraipoje aukščiau išsakytą rekomendaciją ir skirti didesnę dėmesį tyrimams jaunimo tematika, nes tik remiantis tyrimais galima užtikrinti aukštesnę jaunimo politikos įgyvendinimo kokybę.***

Savivaldybės turimi duomenys apie jaunimą ir šių duomenų prieinamumas. Situacija liko tokia pati, kokia ir 2010 metais – turimi duomenys yra paviršutiniški, atskirų iniciatyvų padidinti turimų duomenų spektrą nėra, duomenys nėra viešai prieinami. Į pirmojo vertinimo rekomendaciją – padaryti turimus duomenis prieinamus viešai – nebuvo atsižvelgta. ***Todėl dar kartą rekomenduojame skirti didesnę dėmesį informacijos kaupimui ir jos sistemimui ir, svarbiausia, viešinti turimą informaciją visiems suinteresuotiems asmenims, geriausia ją padarant viešai prieinamą internetu.***

Tyrimų rezultatų ir kitų duomenų panaudojimo srityje buvo pradėta daugiau remtis tyrimų duomenimis, rengiant planus ir programas. Dėl šios priežasties atsirado labai teigiamai vertinamas mobilus jaunimo centras, pradėjo veikti savaitgalio akademija. Vis dėlto, turimi duomenys vis dar nėra panaudojami vertinant anksčiau įgyvendintas programas, todėl ***rekomenduojama tyrimų rezultatus ir***

kitus duomenis naudoti ne tik rengiant naujas programas ir planus, bet ir siekiant dar didesnio efekto, ir vertinant jau įgyvendintas programas ir projektus.

6. Jaunimo informavimas

Pagrindiniai privalumai:

- Socialiniai tinklai pagerino vienpusio jaunimo informavimo padėtį;
- Jaunimo komunikacija yra efektyvi, tai užtikrina telekomunikacinės galimybes.

Pagrindiniai trūkumai:

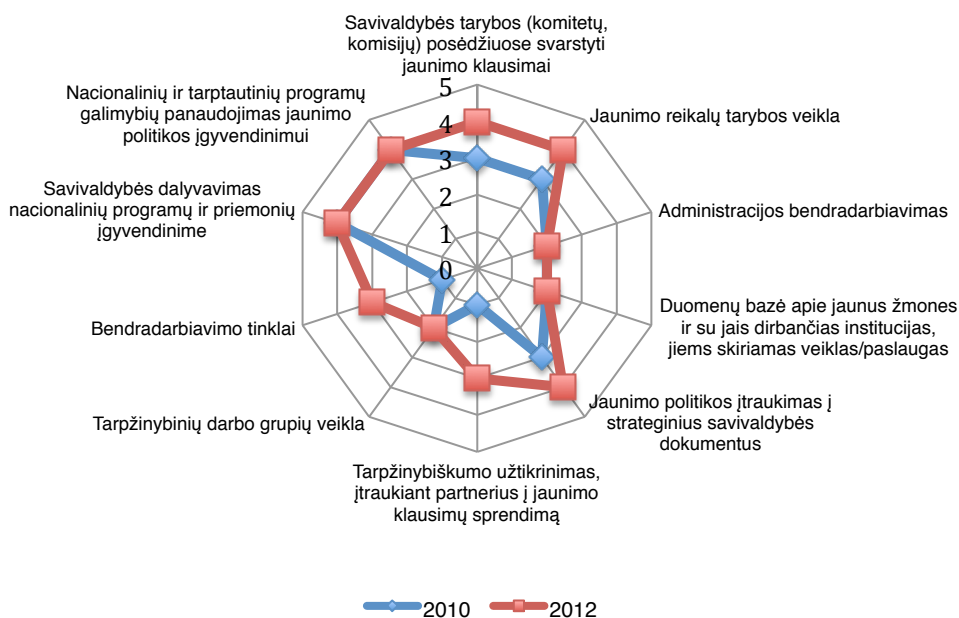
- Visiškai nededama pastangų užtikrinti dvipusę komunikaciją;
- Vis dar vidutiniškai vertinamas jaunų žmonių požiūris į jaunimo veiklą.

Vertinant jaunimo informavimą apie jaunimo politiką atkreiptinas dėmesys į tai, kad su jaunimu dirbantys asmenys puikiai suvokė didėjantį socialinio tinklo „Facebook“ populiarumą ir didelę dalį informavimo perkėlė būtent į šį tinklą. Visgi reiktų atkreipti dėmesį, kad toks informavimas nors ir geras perteikiant informaciją, nėra efektyvus norint pritraukti jaunimą į aktyvią veiklą. Taip pat išliko nepakitusi nuo aprašytos ankstesniame vertinime dvipusės komunikacijos situacija. Šis rodiklis kaip ir buvo, taip ir išliko vertinamas dviem balais). Šią problemą spręsti **rekomenduojame taikant tiesioginio bendravimo su jaunimu ir interaktyvius (konkursus ir pan.) metodus tiek per mokyklas, tiek rengiant atvirų durų dienas ir ypač išnaudojant jaunimo centrą ir mobilių jaunimo centrą.**

Nors vertintojų grupė teigia, kad jaunimo organizacijų žinomumas per vertinimo laikotarpį padidėjo, visgi jie šį teiginį grindžia tik savo asmeniniais pastebėjimais, o objektyvių duomenų, galinčių pagrįsti šį teiginį, nėra. Tai dar vienas argumentas, kodėl reikalingi tyrimai jaunimo politikos tema. Kalbant apie informavimo efektyvumą **rekomendacija būtų ta pati, kuri išsakyta pastraipoje apie dvipusę komunikaciją.**

Jaunimo informavimas per jaunimo leidinius, kaip ir galima buvo tikėtis, persikėlė į elektroninę erdvę, periodinių spausdintų leidinių apie jaunimo veiklą neišliko. Vienintelė ne internetinės informacijos priemonė – laida radijuje. Vietinėje žiniasklaidoje, ypač spausdintinėje, jaunimo veikla atspindima neblogai, kaip ir dauguma kitų regioninių savivaldybių, kuriose vietiniai laikraščiai susiduria su aktualių temų trūkumu ir yra pasirengę spausdinti įvairią informaciją, kurios esant didesniai aktualios informacijos srautui, galbūt nespausdintų. Tai jaunimui leidžia puikiai išnaudoti šią situaciją, pranešant apie savo veiklą.

7. Tarpžinybiškumas, tarpsektoriškumas (jaunimo politikos integralumas)

Pagrindiniai privalumai:

- Jaunimo politika įtraukta į strateginius savivaldybės dokumentus;
- Jaunimo reikalų tarybos veikla pastebimai suaktyvėjusi;

- Savivaldybė aktyviai dalyvauja nacionaliniuose ir tarptautinėse jaunimo politikos kokybės gerinimo programose.

Pagrindiniai trūkumai:

- Administracija nėra linkusi bendradarbiauti jaunimo politikos klausimais;
- Niekurios tarpžinybinės darbo grupės, kurios spręstų su jaunimu susijusius klausimus;
- Nėra sukurta duomenų bazė apie jaunus žmones ir su jais dirbančias struktūras.

Jaunimo politiką integruojančios struktūros. 2012 metų vertinimas parodė jaunimo reikalų tarybos veiklos kokybės pagerėjimą, kuris sietinas su atsiradusiais veiklos planavimo dokumentais. Tai buvo rekomenduota pirmojo vertinimo metu. Visgi atsižvelgiant į administracinį bendradarbiavimą ir duomenų, susijusių su jaunimu ir su juo dirbančiomis institucijomis, sisteminimą, pažymėtina, kad rekomendacijos nebuvo įgyvendintos ir situacija yra išlikusi tokia pat bloga. Todėl rekomenduojama **sudaryti vieningą duomenų bazę apie su jaunimu dirbančias institucijas ir jiems teikiamas paslaugas, įtraukiant ten informaciją iš atlikto seniūnijų tyrimo apie jaunimui teikiamas paslaugas bei skatinti administracijos bendradarbiavimą kviečiant susijusius administracijos darbuotojus į JRT posėdžius, kada yra svarstomi atitinkami klausimai.** Taip pat raginama administracinio bendradarbiavimo gerinimui išnaudoti tai, kad jaunimo reikalų koordinatorius yra perkeltas dirbti į Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų skyrių.

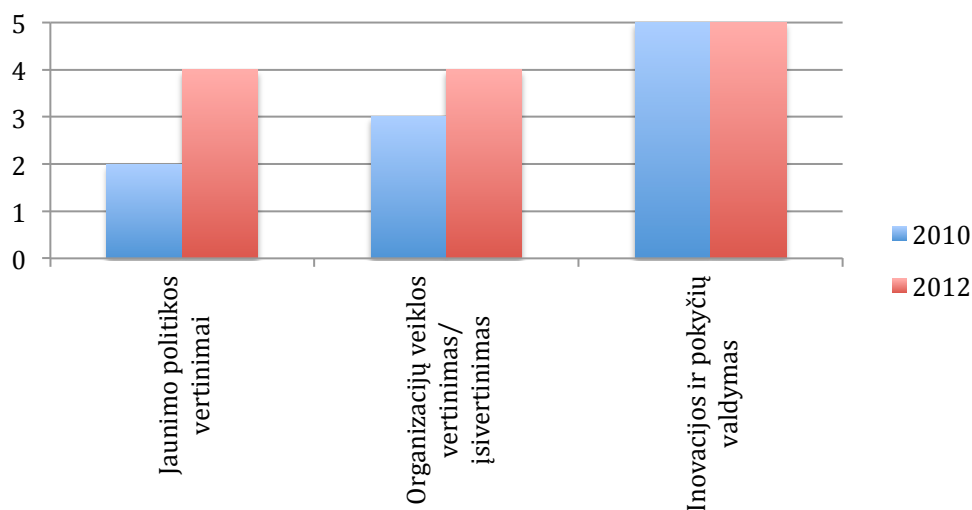
Pagerėjusi situacija su jaunimo politikos integravimu. Jau šio vertinimo pirmoje dalyje minėta, kad jaunimo politika išskirta naujoje rajono strategijoje, taip pat įtraukta į atskiras programas. Sprendžiant atskirus jaunimo klausimus, įtraukiama policijos institucija ir mokyklos. Tai pozityvūs žingsniai. Nepaisant to, **rekomenduojama prisiminti, kad su jaunimo klausimais yra susiję ne tik policijos institucija ir mokyklos, siūloma įtraukti į jaunimo klausimų sprendimą tokias struktūras kaip SoDros teritorinis padalinys, teritorinė darbo birža ir pan.**

Vertinant tarpžinybinius tinklus pažymėtina, kad sertifikavimo sistemos bandymo dėka, užsimezgė itin didelis ir efektyvus jaunimo darbuotojų tinklas. Tai galima įvardinti kaip labai pozityvų reiškinį sprendžiant jaunimo problemas. Visgi nepakito neigiamai vertinama situacija su tarpžinybinėmis darbo grupėmis. Šiuo metu vienintelė veikianti tarpžinybinė darbo grupė – savivaldybės vaiko gerovės komisija. Ši komisija mažai susijusi su jaunimo politika. **Rekomenduojama savivaldybei inicijuoti skirtingo pobūdžio tarpžinybinių darbo grupių jaunimo klausimams spręsti kūrimą,**

pavyzdžiui, jaunimo užimtumo darbo grupė, įtraukiant savivaldybės, policijos, jaunimo, darbo biržos, verslininkų, profsąjungų atstovus ir pan.

Savivaldybės įgyvendinamų programų atitikimo nacionalinėms programoms srityje pasikeitimų per vertinimo laikotarpį nebuvo, savivaldybės įgyvendinamos programos iš esmės atitinka nacionalines, o kai kuriose srityse Telšių rajono savivaldybė yra pavyzdys kitoms savivaldybėms (pvz. jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistema).

8. Jaunimo politikos vertinimas ir inovacijos vykdant jaunimo politiką savivaldybėje

Pagrindiniai privalumai:

- Savivaldybė atvira inovacijoms jaunimo politiko srityje – jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistema, mobilus jaunimo centras;
- Reguliariai atliekami jaunimo politikos vertinimai.

Pagrindiniai trūkumai:

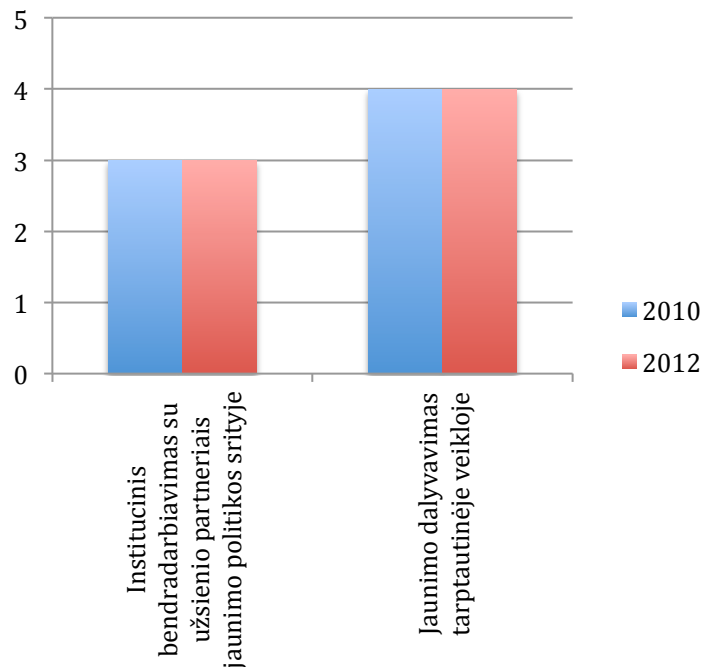
- Nėra naudojama vieninga jaunimo organizacijų vertinimo metodika;
- Savivaldybė pati neinicijuoja politikos vertinimų, o tik naudojami nacionaliniais iniciatyvomis.

Jaunimo politikos įgyvendinimo vertinimo situacija yra pagerėjusi, ypač dėl JRD užsakymu atliekamų vertinimų. Visgi kalbant apie jaunimo organizacijų veiklos kokybės vertinimą *rekomenduojama išnaudoti turimą jaunimo darbuotojų potencialą, padedant jaunimo organizacijoms sukurti vieningą veiklos vertinimo metodiką, pritaikant esamas nacionalines metodikas. Taip pat*

skatinama pagal tokią metodiką vertinti savo veiklą bei atsižvelgti vertinant konkursams pateikiamas paraiškas.

Vertinant inovacijų taikymą Telšių rajono savivaldybė neabejotinai priskirtina prie nacionalinių lyderių ir vertinama aukščiausiu balu. Tai didžiaja dalimi lėmė kartu panaudoti jaunimo centro, mobilaus jaunimo centro ir dalyvavimo jau ne kartą minėtoje jaunimo darbuotojų sertifikavimo programoje potencialai. **Rekomenduojama savivaldybei nuolat ieškoti inovatyvių darbo su jaunimu metodų, remtis užsienio šalių gerosiomis praktikomis.**

9. Tarptautinių ryšių ir bendradarbiavimo palaikymas

Pagrindiniai privalumai:

- Jaunimas noriai dalyvauja tarptautiniuose projektuose, organizuojamuose kitų šalių organizacijų.

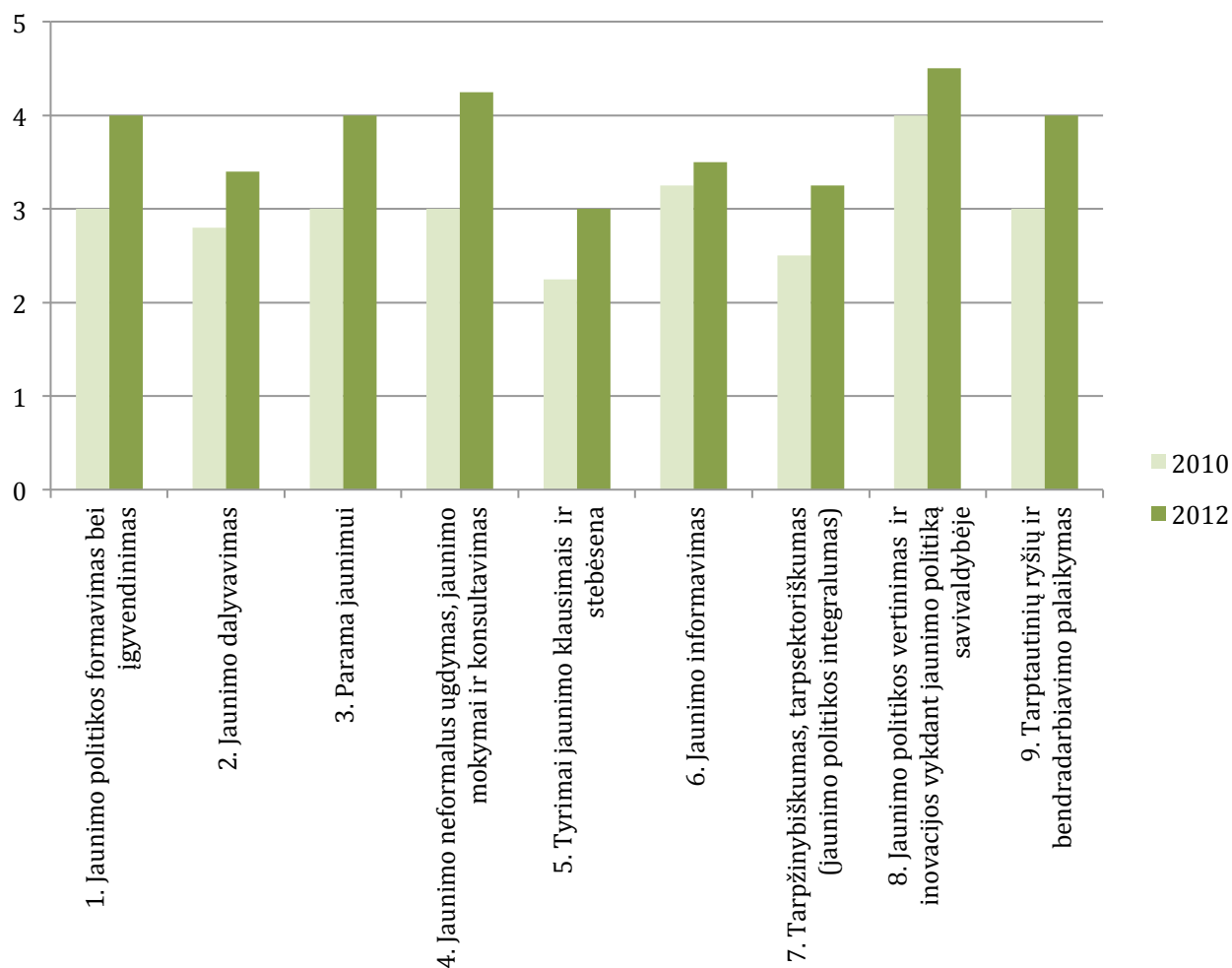
Pagrindiniai trūkumai:

- Jaunimas pasyvus kalbant apie tarptautinių veiklų inicijavimą.

Šioje srityje per vertinimo laikotarpį iš esmės jokių pasikeitimų neįvyko, jaunimas ir toliau noriai dalyvauja kitų rengiamuose tarptautiniuose projektuose ir iniciatyvose, tačiau patys jų neinicijuoja.

Rekomenduojama skatinti jaunimą aktyviau išnaudoti tarptautinių programų ir bendradarbiavimo tinklų teikiamas galimybes, atkreipiant dėmesį į efektyvesnę jaunimo informavimą apie JTBA ir pan. galimybes. Praktika rodo, kad motyvacijos dalyvauti tarptautinėje veikloje jaunimas visada turi žymiai daugiau nei informacijos.

BENDRI VERTINIMO REZULTATAI

Iš bendro vertinimų grafiko matyti, kad jaunimo politikos situacija Telšiuose per dvejus metus tarp vertinimų gerėjo ženkliai ir visose srityse. Tai rodo, kad savivaldybė kryptingai siekia gerinti jaunimo situaciją rajone ir atsižvelgia į pateiktas rekomendacijas.

Didžiausias pagerėjimas nustatytas jaunimo neformalaus ugdymo, jaunimo mokymų ir konsultavimo srityje – ši sritis iš vidutinės (3 balai) tapo viena geriausių savivaldybėje (4.2 balo). Daugiausia įtakos turėjo jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistema bei ilgalaikio turto skyrimas jaunimo veiklai. Norint dar labiau pagerinti šią sritį reikėtų daugiau dėmesio skirti neformalioms grupėms bei rėmimui apmokant už paslaugas.

Aukščiausiu balu rajone įvertinta sritis – inovacijos (4.5 balo). Geriausių įvertinimą lėmė jaunimo darbuotojų sertifikavimo sistema bei mobilaus jaunimo centro projektas. Šie projektai rodo, kad savivaldybė aktyviai naudojasi nacionalinių priemonių suteikiamomis galimybėmis tam, kad pagerintų jaunimo politikos situaciją rajone.

Sritis, kuriose rajonui sekasi sunkiausiai, yra tyrimai jaunimo klausimais (3 balai) bei tarpžinybiškumas (3.2 balo). Vis dėlto, reikia atkreipti dėmesį, kad šie vertinimai per du metus pagerėjo atitinkamai nuo 2.2. ir 2.5 balo. Tai rodo, kad savivaldybė deda pastangas, kad esamos problemos būtų išspręstos. Sukūrus duomenų bazę bei užtikrinus administracijos bendradarbiavimą jaunimo politikos srityje galima paspartinti tarpžinybiškumo rodiklių kilimą, o norint pagerinti tyrimų situaciją savivaldybei reikia išnaudoti turimus duomenis bei padaryti juos viešai prieinamus.

PRIEDAS NR. 1. VERTINIMO INDIKATORIŲ APRAŠYMAS

Indikatorius nr. 1. Jaunimo politikos formavimas bei įgyvendinimas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
1.1. Teisės aktai, reglamentuojantys jaunimo politikos formavimą bei įgyvendinimą	Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos koncepcija	Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta savivaldybės jaunimo politikos koncepcija.
		Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos koncepcijos turinys.
	Jaunimo reikalų tarybos veiklos reglamentavimas	Savivaldybės institucijų priimti teisės aktai dėl savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatų ir tarybos sudėties patvirtinimo.
		Savivaldybės institucijų dokumentai, kuriais atstovai deleguojami į savivaldybės jaunimo reikalų tarybą.
	Savivaldybės tarybos sprendimai dėl jaunimo politikos įgyvendinimo (programos, finansavimas)	Savivaldybės tarybos sprendimas dėl lėšų savivaldybės biudžete jaunimo politikai įgyvendinti.
		Savivaldybės institucijų leidžiami teisės aktai, užtikrinantys jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybėje.
1.2. Planavimo dokumentai	Savivaldybės jaunimo politikos strategija	Savivaldybės institucijų priimti teisės aktai dėl jaunimo politikos strategijos rengimo.
		Savivaldybės jaunimo politikos strategija.
		Savivaldybės jaunimo politikos strategijos turinys.
	Patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programos	Savivaldybės institucijų priimti teisės aktai dėl jaunimo politikos programos rengimo.
		Savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programa.
		Patvirtintos savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programos turinys.
	Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos planas	Patvirtintas Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos planas.
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos plano turinys.

1.3. Savivaldybės institucijos, įstaigos ir valstybės tarnautojai, atsakingi už jaunimo politikos įgyvendinimą	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatai.
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos sudėtis
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos dokumentai.
		Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos dokumentų turinys.
	Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius arba jaunimo reikalų skyrius	Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius arba jaunimo reikalų skyrius
		Jaunimo reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašymas
		Jaunimo reikalų koordinatoriaus metų veiklos planas
		Teisės aktai, kuriais jaunimo reikalų koordinatoriui deleguojamos papildomos funkcijos
		Jaunimo reikalų koordinatoriaus teikti pasiūlymai savivaldybės institucijoms ir įstaigoms. Jaunimo reikalų koordinatoriaus pasiūlymų į kuriuos buvo atsižvelgta skaičius.
		Darbo grupių, komisijų skaičius į kurias savo kompetencijos klausimais įtrauktas jaunimo reikalų koordinatorius.
		Įsakymai dėl jaunimo reikalų koordinatoriaus skatinimo
	Jaunimo centras (-ai), kitos įstaigos	Jaunimo centras (-ai)

Indikatorius nr. 2. Jaunimo dalyvavimas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
2.1. Jaunimo dalyvavimas savivaldoje pagal gyvenamąją teritoriją	Jaunimo dalyvavimas bendruomenių veikloje	Jaunimo dalyvavimas vietos bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją veikloje
		Jaunimo, įsitraukusio narystės pagrindu į bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją organizacijas, skaičius.
		Jaunimo, esančio bendruomenių pagal gyvenamąją

		teritoriją valdybose (tarybose), skaičius
	Jaunimo pateiktų pasiūlymų ir iniciatyvų efektyvumas	Pasiūlymų skaičius per metus - pateiktų jaunų žmonių bendruomenių pagal gyvenamąją teritoriją organizacijai
2.2. Jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų savivaldoje	Su jaunimu dirbančių organizacijų veikla, jos atitikimas jaunimo poreikiams	Savivaldybės teritorijoje registruotų su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius.
		Savivaldybės teritorijoje veikiančių su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius.
		Savivaldybės teritorijoje veikiančių su jaunimu dirbančių organizacijų įvairovė pagal siūlomas veiklas, veiklų tematikas (sporto, kultūros ir k.t.).
	Jaunimo dalyvavimas su jaunimu dirbančių organizacijų veikloje	Jaunimo, esančio religinių bendruomenių ir bendrijų nariais, skaičius.
		Jaunimo, esančio kitų, su jaunimu dirbančių organizacijų nariais, skaičius.
2.3. Jaunimo veikla	Jaunimo organizacijų įvairovė ir atitikimas jaunimo poreikiams	Savivaldybės teritorijoje registruotų jaunimo organizacijų skaičius.
		Savivaldybės teritorijoje veikiančių jaunimo organizacijų skaičius.
		Jaunų žmonių, esančių jaunimo organizacijų nariais, skaičius.
		Jaunimo organizacijų įvairovė ir jų siūlomos veiklos atitiktis jaunimo poreikiams.
		Galimybės jauniems žmonėms dalyvauti jaunimo organizacijų veikloje jų gyvenamojoje vietoje.
	Neformalių grupių įvairovė ir atitikimas jaunimo poreikiams	Neformalių jaunimo grupių (jaunimo neformali grupė - susidaranti individų bendrų interesų pagrindu, veikianti ir pastebima (identifikuojama). bendruomenėje ne mažiau kaip 1 metus) veikiančių savivaldybės teritorijoje skaičius.
	Jaunimo aktyvumas įgyvendinant ir dalyvaujant jaunimo veikloje	Jaunų žmonių įgyvendinamų iniciatyvų projektų, programų skaičius.
		Jaunimo, dalyvaujančio jaunimo iniciatyvose,

		projektuose, programose, skaičius.
2.4. Jaunimo savivalda formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigose, vaikų globos namuose	Jaunimo dalyvavimas formaliojo ir neformaliojo švietimo veikloje	Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų skaičius savivaldybėje.
		Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų savivaldybėje skaičius, kuriose veikia mokinių ir studentų savivaldos.
		Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigų skaičius, kuriose mokinių ir studentų savivaldos dalyvauja organizuojant įstaigos veiklą ir rengiant bei įgyvendinant įvairius projektus.
		Pasiūlymų skaičius per metus pateiktų jaunų žmonių.
	Mokinių ir studentų savivaldos stiprinimas ir veiklos efektyvinimas	Projektų ir programų, skirtų mokinių ir studentų savivaldai stiprinti, skaičius ir joms įgyvendinti skirtos lėšos.
		Metodinė literatūra ir konsultacijos, padedančios užtikrinti mokinių ir studentų savivaldos stiprinimą.
		Darbas su formalaus ir neformalaus švietimo įstaigų vadovais, siekiant užtikrinti šiose įstaigose mokinių ir studentų savivaldos stiprinimą.
		Mokinių ir studentų savivaldos atstovų, dalyvavusių programose bei priemonėse, skirtose mokinių ir studentų savivaldai stiprinti, skaičius.
	Jaunimo dalyvavimas globos įstaigų veikloje	Globos įstaigų skaičius savivaldybėje.
		Globos įstaigų skaičius, kuriose jauni žmonės įtraukiami į sprendimų priėmimą dėl įstaigos veiklos.
Pasiūlymų skaičius per metus pateiktų jaunų žmonių globos įstaigose.		
2.5. Jaunimo dalyvavimas formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje	Jaunimo ir jaunimo organizacijų dalyvavimas jaunimo politikos formavime	Savivaldybės teritorijoje veikiančių jaunimo organizacijų sąjungų, atstovaujančių jaunų žmonių interesams skaičius.
		Jaunimo organizacijų iškeltų klausimų ir pasiūlymų savivaldybės jaunimo reikalų tarybai skaičius.
		Savivaldybės institucijų bei įstaigų pasitarimų, posėdžių, kuriuose būtų sprendžiami jaunimui aktualūs

		klausimai ir į kuriuos buvo kviečiamas jaunimas, skaičius.
		Savivaldybės institucijų bei įstaigų pasitarimų, posėdžių, kuriuose būtų sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir kuriuose dalyvavo jaunimas, Jaunimo atstovų pateiktų pasiūlymų skaičius ir turinys.
	Jaunimo dalyvavimas jaunimo politikos įgyvendinime per jaunimo reikalų tarybą	Savivaldybėje veikianti regioninė jaunimo organizacijų taryba ir jos kompetencija.
		Jaunimo organizacijų, įeinančių į savivaldybėje veikiančios regioninės jaunimo organizacijų tarybos sudėtį, skaičius.
		Jaunimo atstovų skaičius savivaldybės jaunimo reikalų taryboje.

Indikatorius nr. 3. Parama jaunimui

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
3.1. Finansinė parama	Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų finansavimo efektyvumas	Savivaldybės teritorijoje veikiančių jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų administravimo išlaidoms padengti skiriamos lėšos (skirstymo kriterijai, skiriamos sumos, finansuotų organizacijų skaičius ir kt.)
		Jaunimui palankių erdvių (centrų) priežiūra, steigimas, išlaikymas ir veiklų finansavimas.
		Lėšų skyrimas jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms ilgalaikiam turtui įsigyti arba remontuoti (renovuoti) organizacijų patalpas (remontuotų (renovuotų) savivaldybės lėšomis patalpų skaičius. Įsigytos įrangos ir ilgalaikio turto savivaldybės lėšomis skaičius ir įvairovė).
		Finansavimą iš kitų šaltinių gaunančių projektų (programų) kofinansavimas.
	Neformalių grupių finansavimas	Galimybė neformalioms grupėms dalyvauti savivaldybės įstaigų skelbiamuose projektų finansavimo konkursuose.
		Neformalių jaunimo grupių finansuotų projektų skaičius ir jiems skiriamos lėšos iš savivaldybės biudžeto.

	Finansavimo atitikimas realiems jaunimo poreikiams	<p>Finansuojamų veiklų įvairovė ir prioritetai, jų atitiktis vietos jaunimo poreikiams.</p> <p>Finansinės paramos prieinamumas ir adekvatumas jaunimo poreikiams (lėšų poreikio ir skiriamų lėšų santykis).</p> <p>Finansinės paramos skyrimo kriterijų adekvatumas ir procedūros.</p> <p>Finansuojamos veiklos įvairovė, atsižvelgiant į jaunimo interesus, poreikį.</p>
	Jaunimo veiklos finansavimas iš verslo sektoriaus	Finansavimas iš verslo sektoriaus.
3.2. Materialinė parama	Jaunimo veiklai skirtos savivaldybės patalpos	<p>Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms savivaldybės institucijų teisės aktais yra skirtos patalpos buveinei, skaičius.</p> <p>Patalpų būklė, jų atitiktis organizacijų poreikiams.</p> <p>Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms neatlygintinai leista naudotis savivaldybei priklausančiomis patalpomis, biuro įranga ir kitu ilgalaikiu turtu, skaičius. Turto skaičius ir vertė.</p>
	Jaunimo veiklai skirtas ilgalaikis turtas	<p>Savivaldybės perduoto ilgalaikio turto jaunimo ir su jaunimu dirbančioms įstaigoms ir organizacijoms skaičius ir vertė.</p> <p>Valstybės perduoto ilgalaikio turto jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms skaičius ir vertė.</p> <p>Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms neatlygintinai leista naudotis savivaldybei priklausančiomis patalpomis, biuro įranga ir kitu ilgalaikiu turtu, skaičius. Turto skaičius ir vertė.</p>
	Kita materialinė parama	<p>Užsienio šalių fondų ir labdaros - paramos fondų skirta materialinė parama.</p> <p>Verslo sektoriaus skiriama parama.</p>
3.3. Kitokia parama	Parama vystant partnerystę ir	Projektų, kuriuose savivaldybės institucijos ir įstaigos yra jaunimo organizacijų partnerėmis, skaičius. Partnerių

bendradarbiavimą	vaidmuo ir įsipareigojimai.
	Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, kurioms savivaldybės institucijos bei įstaigos padėjo sukurti tarptautinius ryšius ir bendradarbiavimą, skaičius.
	Jaunimo atstovų, įtrauktų į savivaldybės tarptautines delegacijas, skaičius.
Savivaldybės pagalba jaunimo ir jaunimo organizacijoms organizuojant renginius	Aktualių renginių, organizuotų savivaldybės lėšomis jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms, skaičius.
	Lėšos, skirtos jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų aktualiems renginiams organizuoti. Renginių dalyvių skaičius.
Savivaldybės priemonės skirtos jaunimo ir su jaunimu dirbančiųjų kvalifikacijos kėlimui	Savivaldybės vykdytų priemonių, skirtų jaunimo ir su jaunimu dirbančiųjų organizacijų atstovų ir specialistų, dirbančių su jaunimu kvalifikacijai tobulinti, skaičius.
	Jaunimo ir su jaunimu dirbančiųjų organizacijų, specialistų, dirbančių su jaunimu, dalyvavusių kvalifikacijos kėlimo programose bei priemonėse, skaičius.
Skatinimas už nuopelnus jaunimo veiklai	Savivaldybės institucijų bei įstaigų, paskatintų už nuopelnus jaunimo veiklai ir politikai, asmenų skaičius. Skatinimo už nuopelnus jaunimo veiklai ir jaunimo politikai būdai.
Rėmimas už paslaugas apmokant savivaldybės lėšomis	Jaunimo organizacijų, kurioms buvo kompensuotos organizacijos registravimo ir kitokios išlaidos, skaičius.
	Lėšų suma iš savivaldybės biudžeto, skirta pirkti paslaugoms, kuriomis naudojosi jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos. Jaunimo ir su jaunimu dirbančiųjų organizacijų skaičius, kurioms savivaldybės lėšomis buvo nupirktos paslaugos. Nupirktų paslaugų rūšys ir įvairovė.

Indikatorius nr. 4. Jaunimo neformalus ugdymas, jaunimo mokymai ir konsultavimas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
------	-----------	--------------------------

4.1. Jaunimo mokymai ir konsultavimas	Mokymų ir konsultacijų atitikimas jaunimo poreikiams	Mokymų ir konsultavimo poreikių tyrimai jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų bei specialistų tarpe.
		Mokymų ir konsultavimo temų ir metodų įvairovė ir atitikimas poreikiams.
		Mokymuose ir konsultacijose dalyvaujančių asmenų dalis(nuošimtis) nuo viso jaunimo skaičiaus.
		Mokymų medžiagos leidimas ir platinimas.
	Savivaldybės pagalba siekiant pasinaudoti nacionaline ir tarptautine patirtimi	Asmenų, kuriems savivaldybės institucijos bei įstaigos sudarė sąlygas dalyvauti nacionaliniuose bei tarptautiniuose mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo programose, skaičius.
4.2. Mokymų ir konsultavimo kokybė	Mokymo ir konsultacijų įtaka jaunimo veiklos kokybei	Mokymų ir jų metu įgytos kompetencijos visuomenėje ir savivaldybės institucijose, įstaigose įvertinimas bei pripažinimas.
		Sėkmingai įgyvendintų projektų bei programų, kuriose buvo pritaikytos mokymų metu gautos žinios bei įgūdžiai, skaičius.
		Mokymų rezultatų vertinimai, atlikti tarp mokymų dalyvių ir vertinimų rezultatų įtaka mokymų turiniui.
4.3. Asmenys, dirbantys su jaunimu	Asmenų dirbančių su jaunimu kompetencija ir atitikimas jaunimo poreikiams	Asmenų, dirbančių su jaunimu, skaičius ir pasiskirstymo tolygumas savivaldybės teritorijoje
		Asmenų, dirbančių su jaunimu, pateikti pasiūlymai savivaldybės tarybai ir tarybos komitetams, savivaldybės jaunimo politiką įgyvendinančioms institucijoms, įstaigoms bei pareigūnams ir dalyvavusių rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant savivaldybės planus, programas, priemones jaunimui, skaičius ir pateikti pasiūlymai.
	Asmenų dirbančių su jaunimu skatinimas	Finansuotų projektų, skirtų su jaunimu dirbantiems asmenims bendradarbiavimui stiprinti, skaičius.
		Savivaldybės institucijų bei įstaigų įgyvendinančių jaunimo politiką pripažintų ir paskatintų asmenų, dirbančių su jaunimu, skaičius.

		Asmenų, dirbančių su jaunimu, darbo sąlygos, jų skatinimas, sąlygų sudarymas kompetencijos kėlimui, įtraukimas į sprendimų priėmimą, programų bei priemonių jaunimui ir jaunimo grupėms, organizacijoms rengimą.
4.4. Jaunimo neformalaus ugdymo padėtis	Neformalaus ugdymo metodų taikymo efektyvumas	Jaunimo, kuriems buvo taikomi neformalaus ugdymo metodai, teigiama nuomonė ir vertinimai.
		Programų, priemonių bei projektų, užtikrinančių, asmenų, dirbančių jaunimo neformalaus ugdymo srityje, apsikeitimą informacija ir patirtimi, skaičius ir finansavimas savivaldybės lėšomis.

Indikatorius nr. 5. Tyrimai jaunimo klausimais ir stebėseną

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
5.1. Tyrimų jaunimo klausimais vykdytojai	Tyrimų jaunimo klausimais vykdytojai ir bendradarbiavimas	Jaunimo tyrimus savivaldybėje atliekančių (galinčių atlikti) įmonių, įstaigų, organizacijų ir privačių asmenų skaičius ir kvalifikacija.
		Nacionalinės ir tarptautinės įmonės, įstaigos, organizacijos, privatūs asmenys, atlikusios jaunimo ar atskirų jo grupių tyrimus. Tyrėjų bendradarbiavimas.
5.2. Tyrimų įvairovė, kokybė ir naudingumas	Kiekybiniai tyrimai savivaldybėje	Atliktų jaunimo ar atskirų jo grupių apklausų skaičius savivaldybėje.
		Bendrųjų jaunimo padėties tyrimų reguliarumas.
	Tyrimų metu taikyti informacijos ir duomenų rinkimo metodai, jų atitikimas patvirtintoms duomenų rinkimo metodikoms.	
	Kokybiniai tyrimai savivaldybėje	Savivaldybėje vykdytų kokybinių (giluminių) tyrimų skaičius.
Atliktų jaunimo padėties analizių atskirose jaunimo politikos srityse skaičius ir reguliarumas.		
Tyrimų metu taikyti informacijos ir duomenų rinkimo metodai, jų atitikimas patvirtintoms duomenų rinkimo metodikoms.		

	Dalyvavimas nacionaliniuose ir tarptautiniuose tyrimuose	Savivaldybėje vykdytų nacionalinių ir tarptautinių jaunimo ar atskirų jo grupių tyrimų temos, klausimai ir rezultatai.
5.3. Duomenys apie jaunimą	Turimi duomenys apie jaunimą	Jaunimo politikos ir jaunimo veiklos sričių, kuriose yra renkami, kaupiami ir atnaujinami duomenys ir informacija, skaičius.
		Savivaldybės jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei asmenų susisteminti duomenys; jų atnaujinimo ir papildymo reguliarumas, išsamumas.
	Duomenų prieinamumas ir bendradarbiavimas keičiantis jais	Galimybė laisvai naudotis duomenimis jaunimui, su jaunimu dirbančioms institucijoms, įstaigoms, organizacijoms bei asmenimis.
		Institucijų, įstaigų, organizacijų skaičius, su kuriomis bendradarbiaujama apsikeičiant, papildant, atnaujinant informaciją duomenų bazėje
5.4. Tyrimų rezultatų ir kitų duomenų panaudojimas	Rezultatų panaudojimas rengiant planus ir programas	Tyrimų rezultatų ir duomenų praktinis panaudojimas rengiant savivaldybės planus, programas.
		Nacionalinių ir tarptautinių programų, kurias rengiant savivaldybė teikė savo duomenis apie jaunimą, jaunimo veiklą ir politiką duomenys, skaičius.
	Rezultatų panaudojimas vertinant įgyvendintas programas	Tyrimų rezultatų ir duomenų naudojimas jaunimo politikos įgyvendinimo efektyvumui ir kokybei įvertinti.
		Atvejų skaičius, kai tyrimų duomenys buvo naudojami jaunimo veiklos ar jaunimo politikos efektyvumui ir kokybei įvertinti.

Indikatorius nr. 6. Jaunimo informavimas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
6.1. Jaunimo informavimas apie jaunimo politiką	Jaunimo informavimo efektyvumas	Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, neformalių jaunimo grupių reguliariai gaunančių informaciją apie savivaldybėje svarstomus ir priimtus sprendimus jaunimui aktualiais klausimais, projektus, įvairias galimybes skaičius.
		Jaunimo informavimo priemonių ir būdų skaičius

	Dvipusės informacijos sklaidos priemonių efektyvumas	Jaunimo diskusijų kartu su savivaldos atstovais skaičius įvairiomis jaunimo politikos įgyvendinimo temomis. Jaunų žmonių, dalyvavusių diskusijose įvairiomis jaunimo politikos įgyvendinimo temomis, skaičius.
6.2. Jaunimo veiklos žinomumas	Jaunų žmonių požiūris į jaunimo veiklą	Jaunų žmonių procentas, žinantis jaunimo organizacijas.
		Jaunų žmonių požiūris į jaunimo organizacijas.
		Jaunų žmonių požiūris į savanorišką jaunimo veiklą.
		Jaunų žmonių požiūris į neformalias jaunų žmonių grupes.
		Jaunų žmonių požiūris į jaunimo iniciatyvas
	Informacijos apie jaunimo veiklą efektyvumas	Informacinės medžiagos, pristatančios jaunimo veiklą, įvairovė.
		Informacinės medžiagos, pristatančios jaunimo veiklą, tiražai.
Informacinės medžiagos, pristatančios jaunimo veiklą, platinimo vietas ir būdai		
6.3. Jaunimo leidiniai	Jaunimo komunikacijos efektyvumas	Jaunimo interneto puslapių, portalų, elektroninių laikraščių, naujienų aplinkraščių, skirtų savivaldybės teritorijoje gyvenančiam jaunimui, skaičius.
		Jaunimo interneto puslapių, portalų, elektroninių laikraščių, naujienų aplinkraščių, skirtų savivaldybės teritorijoje gyvenančiam jaunimui, lankomumas, pasiekiamos auditorijos skaičius.
		Jaunimo išleistų garso ir vaizdo leidinių, rubrikų, įgyvendintų projektų šioje srityje, skaičius.
6.4. Erdvė jaunimui vietinėje žiniasklaidoje	Jaunimo veiklos atspindys vietinėje žiniasklaidoje	Regioninės ir vietinės žiniasklaidos priemonių skaičius, kuriose yra jaunimo tematika.
		Jaunimo tematikos periodiškumas.
		Galimybės jaunimo ir jaunimo organizacijoms nemokamai pristatyti savo vykdomą veiklą per žiniasklaidos priemones (pasinaudojusių skaičius per metus)

Indikatorius nr. 7. Tarpžinybiškumas, tarpsektoriškumas (jaunimo politikos integralumas)

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
7.1. Jaunimo politiką integruojančios struktūros	Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose svarstyti jaunimo klausimai	Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose svarstyti jaunimo klausimai, kiek ir kokių sprendimų priimta atsižvelgiant į jaunimo reikalų tarybos siūlymus.
		Jaunimo atstovų galimybės dalyvauti Savivaldybės tarybos (komitetų, komisijų) posėdžiuose, kuomet yra svarstomi jaunimui aktualūs klausimai ir priimami sprendimai.
	Jaunimo reikalų tarybos veikla	Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos (posėdžių reguliarumas, svarstomų klausimų įvairovė, tarybos narių dalyvavimo posėdžiuose atsakomybė, pateiktų savivaldybės tarybai pasiūlymų skaičius ir kt.).
	Administracijos bendradarbiavimas	Savivaldybės administracijos skyrių (departamentų) praktinis bendradarbiavimas (kiek dalyvauti atskirų skyrių /departamentų veiklų planavimuose, darbo grupėse, lėšų svarstymuose ir kt.
7.2. Jaunimo politikos integravimas savivaldybės strateginiuose dokumentuose ir įvairių sričių (kultūros, sporto, socialinių reikalų ir kt.) veiklų programose, planuose	Jaunimo politikos įtraukimas į strateginius savivaldybės dokumentus	Strategijų, programų, veiklos planų, kuriuose išskiriama jaunimo tema, jaunimo politika, skaičius.
	Tarpžinybiškumo užtikrinimas, įtraukiant partnerius į jaunimo klausimų sprendimą	Programų, planų bei priemonių jaunimo politikos srityje, kurias įgyvendinti užtikrinamas tarpžinybinio bei tarpsektorinio bendravimo ir bendradarbiavimo principai, skaičius.
		Į programų, planų ir priemonių įgyvendinimą įtrauktų institucijų, įstaigų, kurių kompetencijai priskirti jaunimo klausimai, jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų skaičius.
		Strategijose, programose, veiklos planuose nagrinėjamų problemų, temų, sričių klausimų jaunimo politikoje įvairovė.

		Į programų, planų bei priemonių įgyvendinimą įtrauktų privataus verslo, žiniasklaidos atstovų skaičius.
		Savivaldybės institucijų bei įstaigų, atsakingų už jaunimo politikos įgyvendinimą partnerių regioniniame, nacionaliniame bei tarptautiniame lygmenyse, skaičius, įtrauktų į savivaldybės programų, planų bei priemonių jaunimo politikos srityse įgyvendinimą skaičius
7.3. Tarpžinybinių ir tarpsektorinių bendradarbiavimo tinklų praktinis veikimas	Tarpžinybinių darbo grupių veikla	Darbo grupių ir komisijų jaunimo politikos srityse, sukurtų remiantis tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo principais, skaičius.
		Privataus verslo, žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų sektoriaus įtraukimo užtikrinimas darbo grupėse ir komisijose.
	Bendradarbiavimo tinklai	Bendradarbiavimo tinklų, sukurtų tarpsektorinio bendravimo principais, skaičius.
		Bendradarbiavimo tinklų, sukurtų tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendravimo principais įvairovė, veiklos rezultatai ir jų vertinimai.
		Įstaigų ir organizacijų tarpusavio bendradarbiavimas įvairiuose lygmenyse organizuojant inovatyvias veiklas, vykdamas inovatyvius projektus.
7.4. Savivaldybės įgyvendinamų programų bei priemonių atitikimas nacionalinės jaunimo politikos prioritetams	Savivaldybės dalyvavimas nacionalinių programų ir priemonių įgyvendinime	Savivaldybės įgyvendinamų programų bei priemonių įvairiose jaunimo politikos srityse prioritetai ir jų atitiktis valstybinės jaunimo politikos prioritetams.
		Valstybės institucijų bei įstaigų įgyvendinamų programų bei priemonių įvairiose jaunimo politikos srityse atitiktis savivaldybės jaunimo politikos aktualijoms ir prioritetams.
	Nacionalinių ir tarptautinių programų galimybių panaudojimas jaunimo politikos įgyvendinimui	Praktiškai išnaudotų nacionalinių ir tarptautinių programų atveriamų galimybių, siekiant spręsti aktualius savivaldybės jaunimo politikos klausimus, skaičius.
Praktiškai išnaudotų galimybių atvejai ir jų įtaka savivaldybės jaunimo politikai įgyvendinti		

Indikatorius nr. 8. Jaunimo politikos vertinimas ir inovacijos vykdant jaunimo politiką savivaldybėje

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
8.1. Jaunimo politikos įgyvendinimo vertinimas	Jaunimo politikos vertinimai	Jaunimo politikos įvertinimo ir geros praktikos sklaidos įvairiuose lygmenyse būdai, kuriuos taiko savivaldybė. Vertinimo periodiškumas, vertinime dalyvaujančios institucijos, kriterijai ir kt.
	Organizacijų veiklos vertinimas/įsivertinimas	Savivaldybėje veikiančių jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklos kokybės vertinimas/įsivertinimas: periodiškumas, kriterijai, vertinimo būdai, principai ir kt.
8.2. Inovacijų taikymas ir plėtra formuojant bei įgyvendinant jaunimo politiką	Inovacijos ir pokyčių valdymas	Inovacijų jaunimo politikoje diegimo įvairovė, rezultatai ir esminiai pasiekimai.
		Pokyčių jaunimo politikoje valdymas ir jo rezultatai.

Indikatorius nr. 9. Tarptautinių ryšių ir bendradarbiavimo palaikymas

Tema	Rodikliai	Galimi duomenų šaltiniai
9.1. Bendradarbiavimas su kitų šalimis jaunimo politikos įgyvendinimo klausimais	Institucinis bendradarbiavimas su užsienio partneriais jaunimo politikos srityje	Tarptautinio bendradarbiavimo protokolų jaunimo politikos srityje skaičius.
		Užsienio šalių jaunimo politiką formuojančių įgyvendinančių savivaldybės institucijų, su kuriomis bendradarbiaujama jaunimo politikos srityje, skaičius.
		Priemonių bei renginių, įgyvendinamų bendradarbiaujant su užsienio šalių savivaldybių jaunimo politiką formuojančiomis bei įgyvendinančiomis institucijomis, skaičius.
		Savivaldybės jaunimo politiką formuojančių bei įgyvendinančių atstovų, dalyvavusių tarptautiniuose renginiuose, skaičius
		Užsienio šalių gerosios praktikos pritaikymas formuojant bei sėkmingai įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje

Jaunimo dalyvavimas tarptautinėje veikloje	Tarptautinių jaunimo projektų skaičius
	Jaunimo, dalyvaujančio tarptautiniuose projektuose, skaičius.
	Užsienio šalių gerosios praktikos pritaikymas formuojant bei sėkmingai įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje